

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

POHJOIS-KARJALAN
HYVINVOINTIALUE

Osavuosisikatsaus 2/2025

Aluehallitus 27.8.2025

Sisällysluettelo

1	Hyvinvointialuejohtajan katsaus.....	2
2	Hyvinvointialueen strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen.....	3
2.1	Ministeriöiden toimenpidesuositukset ja niiden toteutuminen.....	3
2.2	Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen	5
3	Talousarvion toteutuminen	6
3.1	Käyttötalous	7
3.2	Talousarvion toteutumiseen liittyvät riskit.....	8
3.3	Investoinnit	9
3.4	Rahoitus	11
3.5	Henkilöstö	11
3.6	Riskien hallinta	13
3.7	Laatu ja omavalvontaohjelma	14
4	Strateginen uudistusohjelma.....	15
4.1	Strategiset uudistushankkeet.....	15
4.2	Talouden sopeuttamisohjelma.....	21
5	Hyvinvointialuekonsernin tilannekatsaus	21
6	Toimialueiden operatiiviset mittarit ja talousarvion toteutuminen.....	22
7	Hyvinvointialueen tulos- ja rahoituslaskelma sekä talousarvion sitovuus	38

1 Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tehtävänä on järjestää alueemme asukkaille tarvetta vastaavat, laadukkaat sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut sekä ainoana hyvinvointialueena myös ympäristöterveydenhuollon palvelut. Palvelujen järjestämistehtävän lisäksi laki velvoittaa hyvinvointialueet kattamaan taseeseen kertyneet alijäämät vuoden 2026 loppuun mennessä. Valtionvarainministeriö (VM) julkaisi 17.6.2025 tiedotteen, jonka mukaan täysipainoisesti taloutta tasapainottaville hyvinvointialueille voitaisiin myöntää harkinnanvarainen, kahden vuoden lisäaika vuosien 2023 ja 2024 alijäämien kattamiseen. Tämä mahdollisuus koskisi ainoastaan niitä alueita, joille ei kerry enää uutta alijäämää eli vuoden 2025 tilinpäätös on ylijäämäinen. VM:n uusi linjaus tarjoaa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle mahdollisuuden kattaa kumulatiivinen noin 65 milj. euron alijäämä vuoden 2028 loppuun mennessä, mikäli onnistumme hillitsemään toimintakulujen kasvua koko loppuvuoden ajan.

Kuluvan vuoden talousarvio laadittiin 20 milj. euroa ylijäämäiseksi ja se sisältää 30 milj. euron talouden sopeuttamisohjelman. Sopeuttamisohjelman henkilöstövaikutukset käsiteltiin YT-neuvotteluissa ja aluehallitus hyväksyi neuvottelutuloksen. Tällä hetkellä näyttää siltä, että suunnitellut säästötoimenpiteet ja lisätoimenpiteet toteutuvat, mutta käyttömenot ovat siitä huolimatta ylittymässä 15 milj. eurolla. Näin ollen kesäkuun lopun tilinpäätösennuste on 5 milj. euroa ylijäämäinen. Vaikka tilinpäätösennuste on heikentynyt maaliskuun lopun tilanteesta, on toimintakulujen kasvu saatu taittumaan kahteen prosenttiin. Juurisyy taloustilanteeseen on se, ettei Pohjois-Karjalalle myönnetty valtionrahoitus, rahoitusmalliin sisältyvän siirtymätasausleikkauksen vuoksi, riitä vastaamaan alueemme väestön palvelutarvetta. Lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi Pohjois-Karjalan hyvinvointialue päätti hakea valtiolta 28,4 milj. euroa lisärahoitusta, johon liittyvät ministeriöiden ja hyvinvointialueen väliset neuvottelut ovat parhaillaan käynnissä.

Mittavalla toiminnan ja talouden sopeuttamisella on ollut vaikutuksia lakisääteisiin palveluihin ja henkilöstöön. Palvelujen saatavuus on heikentynyt lähes kaikilla toimialueilla, erityisesti terveys- ja sairaanhoitopalveluissa ja ikääntyneiden palveluissa. Vaikka sairauspoissaolot ovat vuoden takaiseen verrattuna vähän lisääntyneet, ovat ne kahden vuoden periodilla vähentyneet. Vuokratyövoiman käyttö on vähentynyt ja olemme onnistuneet rekrytoimaan henkilöstöä omaksi työvoimaksi.

Toiminnan ja talouden toteutumista ja strategisia mittareita seurataan kuukausittain johtoryhmässä ja toimialueiden johtotiimeissä. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan kvartaaleittain uudella Vibe-henkilöstökyselyllä. Toimialuejohtajat raportoivat alueensa taloustilanteesta ja talouden sopeuttamistoimenpiteistä hyvinvointialuejohtajalle ja edelleen aluehallitukselle. Taloudesta ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsauksilla aluevaltuustolle, -hallitukselle ja tarkastuslautakunnalle. Osavuosikatsauksiin on sisällytetty arvio toiminnan uudistamiseen keskittyvien strategisten hankkeiden etenemisestä.

Osavuosikatsaus laaditaan kolme kertaa vuodessa; tammi-maaliskuun, tammi-kesäkuun ja tammi-syyskuun tiedoilla. Neljäs eli viimeinen raportti on tilinpäätös, joka kattaa koko vuoden seurannan.

Kirsi Leivonen
hyvinvointialuejohtaja

2 Hyvinvointialueen strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Valtioneuvosto on vahvistanut valtakunnalliset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle vuosille 2023–2026. Tavoitteet päivitettiin vuoden 2024 alussa vastaamaan Orpon hallitusohjelmaa ja kansallista palvelureformia. Pohjois-Karjalan hyvinvointialuestrategia on arvioitu valtuustokauden aikana ja todettu, että strategiset tavoitteemme ovat linjassa päivitettyjen kansallisten tavoitteiden kanssa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella jatketaan talousarvioon ja -suunnitelmaan liittyvän strategisen uudistusohjelman toteuttamista. Strateginen uudistusohjelma on päivitetty ja se toimii jatkossakin aluevaltuuston hyväksymien strategioiden jalkauttamisen tukena ja operatiivisen johtamisen työkaluna. Uudistusohjelmassa on otettu huomioon ministeriöiltä saadut toimipidesuositukset.

2.1 MINISTERIÖIDEN TOIMENPIDESUOSITUKSET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

Hyvinvointialueiden toimintaa ohjaavat ministeriöt voivat antaa hyvinvointialueille toimenpidesuosituksia lakisääteisten vuosineuvottelujen yhteydessä. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen ja ministeriöiden välisessä vuosineuvottelussa marraskuussa 2024 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle annettiin seuraavat toimenpidesuositukset:

Valtiovarainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön toimenpidesuositukset:

1. *Alueen on määrätietoisesti jatkettava toiminnan ja palvelujen uudistamista sekä talouden tasapainottamista.*

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on jatkettu talousarvioon ja -suunnitelmaan liittyvän strategisen uudistusohjelman toteuttamista. Vuoden 2025 talousarvioon sisältyvä strateginen uudistusohjelma sisältää merkittävimmät strategiset uudistushankkeet toiminnan ja palvelujen uudistamiseksi sekä 30 milj. euron talouden sopeuttamisohjelman toteuttamisen.

Talouden sopeuttamisohjelman tavoitteena on saada hyvinvointialueen talous tasapainoon lakisääteisessä ajassa siten, että sopeuttamisella on mahdollisimman vähän haitallisia vaikutuksia lakisääteisten palvelujen järjestämiseen ja henkilöstöön. Merkittävimmät strategiset uudistushankkeet taloussuunnittelukaudelle ovat:

- Asiakas- ja potilastietojärjestelmä -projekti
- Lasten, nuorten ja perheiden (LaNuPe) palveluintegraatio -projekti
- Kotoa kotiin -projekti
- Ostopalvelujen strateginen ohjaus -projekti

2. *Alueen on varmistettava lasten, nuorten ja perheiden perustason palveluiden saatavuus erityisesti varhaisen tuen osalta.*

Sosiaalipalveluissa lapsiperheiden sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut tuotetaan koko maakunnan alueella asiakkaan palvelutarpeen perusteella. Opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja tarjotaan myös matalalla kynnyksellä lasten ja nuorten arkisissa toimintaympäristöissä varhaiskasvatuksessa (osa esikoululaisia) ja oppilaitoksissa. Palvelut ovat lapsille, nuorille ja perheille vapaaehtoisia, jolloin palveluun ohjautuminen tapahtuu aina omaehtoisesti. Terveys- ja sairaanhoitopalveluihin 2024 perustettu Kuntoutuksen palvelualueella oleva Mieli-yksikkö järjestää lapsiperheiden, lasten ja nuorten perustason mielenterveyspalvelut.

3. *Sisäministeriön syksyllä 2023 antamat toimenpidesuosituksukset ovat voimassa 2023–2026.*

Alla sisäministeriön toimenpidesuosituksukset:

4. *Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.*

Pelastuslaitoksen osalta toiminnan uudistaminen on edennyt suunnitellusti ja kehitystyötä jatketaan toimintavuoden aikana strategisen uudistusohjelman ja talouden tasapainotuksen sallimissa rajoissa.

Pelastustoimen palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelman mukaisesti Kiteen pelastusaseman toiminnot on muutettu ”päivystävän pelastusaseman” konseptin mukaiseksi. Samalla on pelastusaseman operatiivista resursointia vahvistettu 4 HTV:lla.

5. *Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.*

Valvontatoimintaa toteutetaan valvontasuunnitelman mukaisesti. Turvallisuusviestinnän laatua seurataan pisteytysjärjestelmällä.

6. *Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.*

Pelastuslaitos seuraa alueensa riskien kehittymistä, parantaa toimintavalmiutta ja vahvistaa pelastustoimen resursointia palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelman mukaisesti. Kehittämistoimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Pitkäaikaisia puutteita toimintavalmiudessa on pystytty korjaamaan mm. Pielisen-Karjalan alueella. Tällä hetkellä toimintavalmiuden pitkäaikaisia puutteita esiintyy Joensuussa Rantakylän ja Penttilän alueilla.

7. Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.

Hyvinvointialueella varautumisasiat on keskitetty kokonaisturvallisuuden näkökulmasta pelastuslaitos – turvallisuuspalvelujen toimialueelle. Väestönsuojeluun varautumisen tehtäviä hoitaa siviilivalmiusyksikkö. Väestönsuojeluun varautumisen henkilöresurssit eivät ole palvelutasopäätöksen mukaisella tasolla. Siviilivalmiusyksikön virkoja ei ole pystytty täyttämään huonon taloudellisen tilanteen takia.

8. Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

Työhyvinvointia ja työturvallisuutta ylläpidetään ja henkilöstön osallistamista mahdollistetaan palautejärjestelmän kautta. Työhyvinvointia kehitetään Vibe-työhyvinvointikyselyn tuloksia hyödyntäen. Kyselyn pohjalta esiin nousseista kehittämistoimenpiteistä määritellään työhyvinvoinnin kehittämisen painopistealueet.

Pelastuslaitoksen eri palvelualueille laaditaan laatuporttiin arviot työpaikalla ja erilaisissa työtehtävistä muodostuvista työturvallisuutta vaarantavista riskeistä. Havaituista riskeistä tehdään kehittämissuunnitelmat riskien minimoimiseksi.

2.2 STRATEGISET TAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

Hyvinvointialueen strategiset mittarit on johdettu strategisen uudistusohjelman viidestä menestystekijästä (taulukko 1). Strategiset mittarit ovat aluehallitukseen ja -valtuustoon nähden sitovia. Lisäksi kukin toimialue on määritellyt omaa johtamistaan tukevat operatiiviset mittarit, jotka ovat hyvinvointialuejohtajaan nähden sitovia.

Strateginen tavoite	Strateginen mittari	Mittarin tavoite	Tavoite	Arvo	Status
HYTE, kotona pärjääminen, palvelujen laatu ja vaikuttavuus, asiakas- ja potilasturvallisuus	Asiakaskokemus NPS	NPS $\geq$ 75	$\geq$ 75	72,4	Ei tavoitteessa
Yhteydensaanti, palvelutarpeen arviointi, riittävät peruspalvelut, palvelujen jatkuvuus ja integraatio	Palvelujen saatavuus	Punainen < 90%, keltainen 90% - 95%, Vihreä >95 %	$\geq$ 95	84,8%	Ei tavoitteessa
Hyvinvointialueella on riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Lähtövaihtuvuus%	Lähtövaihtuvuus $\leq$ 6%	$\leq$ 6%	4,8%	Tavoitteessa
Toiminta on taloudellisesti kestävällä pohjalla	Vuosikate	Vuosikate $\geq$ 37,2 M€	$\geq$ 37,2 M€	22,0M€	Ei tavoitteessa
Luotettava ja vastuullinen organisaatio asiakkaille ja työntekijöille	Henkilöstön eNPS	eNPS $\geq$ 20	$\geq$ 20	8,0	Ei tavoitteessa

Taulukko 1. Strategisista tavoitteista johdetut aluevaltuustoon nähden sitovat mittarit hyvinvointialueen tasolla

- 1) Tavoitteenamme on, että toimintamme on asiakaslähtöistä ja laadukasta. Asiakaskokemusta mitataan NPS-suosittelevuudeksi avulla kaikilla palvelutuotannon toimialueilla. Organisaatiotasoisesti tavoitetasoksi on asetettu, että NPS $\geq$ 75. Asiakaskokemuksen koko organisaation tunnusluku kesäkuussa oli 72,4, mikä on ensimmäistä kertaa kuluvan vuoden aikana alle tavoitetason.

- 2) Tavoitteenamme on järjestää asukaillemme heidän tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti ja lakisääteisissä ajoissa. Palvelujen saatavuutta arvioidaan "liikennevalomallin" avulla: punainen < 90 %, keltainen 90–95 % ja vihreä 95–100 % palveluista toteutuu lakisääteisessä ajassa. Tätä mittaria on mahdollista tarkastella kuukausittain. Hyvinvointialueetasolla toimialueiden mittareiden keskiarvo oli kesäkuun lopussa 84,8 %, joka on tavoitteen alapuolella. Tavoitteen saavuttaminen vaatii saatavuuden parantamista varsinkin ikääntyneiden palveluissa. Tunnusluku on huonontunut 1,9 prosenttiyksikköä edelliskuukauteen verrattuna.
- 3) Tavoitteenamme on, että hyvinvointialueella on riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Tavoittelemme henkilöstön lähtövaihtuvuuden pienentämistä vuoden 2024 tasosta. Vuoden 2025 tavoitteena on, että henkilöstön lähtövaihtuvuus on enintään 6 %. Tätä mittaria on mahdollista tarkastella kuukausittain. Kesäkuun lopussa lähtövaihtuvuus oli 4,8 %, joten mittari on tavoitteessa. Tunnusluku on alentunut 0,3 prosenttiyksikköä edelliskuukaudesta.
- 4) Tavoitteenamme on, että toimintamme on taloudellisesti kestävällä pohjalla. Hyvinvointialueen rahoitusmallissa vuosikate on tunnusluku, jonka perusteella tulevien vuosien lainanottovaltuudet määritellään. Vuoden 2025 tavoitteena on, että vuosikate on vähintään 37,2 milj. euroa. Hyvinvointialueetasolla tavoitteen toteutumista seurataan tilikauden tulosennusteen perusteella kuukausittain. Kesäkuun taloustietojen perusteella vuosikate olisi asettumassa noin 22,0 milj. euron tasolle, joten taloustavoite ei olisi toteutumassa. Tunnusluku on heikentynyt 0,2 milj. euroa edelliskuukaudesta.
- 5) Tavoitteenamme on, että olemme luotettava organisaatio asiakkaillemme ja työntekijöillemme. Työntekijäkokemusta mitataan eNPS-suosittelemisindeksin avulla. Ensimmäistä kertaa toteutettavan mittauksen tavoitearvoksi on asetettu luku 20, joka määräytyy hyvinvointialueiden aikaisempien tuloksien perusteella. Tätä mittaria on mahdollista tarkastella kvartaaleittain. Kesäkuussa toteutettiin toinen työntekijäkokemuksen mittaus, jonka perusteella kesäkuussa 2025 koko organisaation eNPS-suosittelemindeksiksi muodostui 8. Toisen mittauksen perusteella tulos ei ole tavoitteen mukainen, tunnusluku on kuitenkin parantunut selkeästi ensimmäisen mittauksen tilanteesta.

3 Talousarvion toteutuminen

Talousarvio muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta.

Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet sekä budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvedona rahan lähteet ja käyttö.

3.1 KÄYTTÖTALOUS

Talousarvion laatimisen lähtökohtana oli Valtiovarainministeriön 23.9.2024 julkaisema laskelma, jonka mukaan Pohjois-Karjalan laskennallinen rahoitus olisi vuonna 2025 noin 898,2 milj. euroa. Siirtymätasaus kuitenkin pienentää laskennallista rahoitusta noin 61,4 milj. euroa, jolloin vuoden 2025 yleiskatteelliseksi rahoitukseksi muodostui noin 836,8 milj. euroa.

Alkuperäisessä talousarviossa hyvinvointialueen toimintatuottojen yhteismäärä on 137,4 milj. euroa ja toimintakulujen yhteismäärä 934,1 milj. euroa. Näin ollen toimintakatteeksi muodostui -796,6 milj. euroa, joka katetaan valtion 836,8 milj. euron rahoituksella. Tämän saavuttamiseksi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on löydettävä keinot noin 30 milj. euron säästöjen saavuttamiseksi vuonna 2025, joten vuoden 2025 talousarvio sisälsi vastaavan kokoisen talouden sopeuttamistarpeen, jonka toteuttamiseksi aluehallitus käynnisti 18.12.2024 koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut.

Muutettu talousarvio (MTA 2025) sisältää yhteistoimintaneuvotteluissa sovittujen 30 milj. euron toimenpiteiden kohdistamisen toimialueille neuvottelutuloksen mukaisesti. Muutettu talousarvio sisältää myös kustannusneutraaleja määrärahan siirtoja toimialueiden välillä. Talousarvion muutokset ja toteumat on esitetty tuloslaskelman muodossa (luku 7). Toimialueiden lyhennetyssä tuloslaskelmassa esitetään ulkoiset tulo- ja menoerät (luku 6). Strategisen uudistusohjelman sisällä olevaa talouden sopeuttamisohjelmaa käsitellään erikseen luvussa 4.

milj. euroa	Toteuma 6/2024	Toteuma 6/2025	Muutos 6/2025	TA 2025	MTA 2025 (OVK2)	TPE 2025 (6+6)	Erotus TPE vs MTA25 6/2025	TP 2024	Muutos % TPE25 vs. TP24
Toimintatuotot	55,9	62,4	11,6 %	137,4	140,0	142,8	2,8	127,6	11,9 %
Myyntituotot	15,1	16,4	8,3 %	32,7	33,9	34,4	0,5	34,0	1,2 %
Maksutuotot	27,0	29,6	9,8 %	66,5	67,5	68,8	1,3	61,5	11,9 %
Tuet ja avustukset	5,0	8,7	74,3 %	15,8	16,1	16,6	0,6	17,3	-4,1 %
Muut toimintatuotot	8,7	7,6	-12,8 %	22,4	22,6	23,0	0,4	14,8	55,3 %
Toimintakulut	433,0	444,7	2,7 %	934,1	938,6	956,8	18,2	938,4	2,0 %
Henkilöstökulut	206,8	218,3	5,5 %	474,8	480,2	477,9	-2,4	452,1	5,7 %
Palvelujen ostot	165,5	164,3	-0,7 %	334,6	333,1	355,2	22,1	359,3	-1,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	31,3	31,9	1,9 %	63,1	63,2	64,7	1,4	62,9	2,9 %
Avustukset	6,7	7,0	4,8 %	14,4	14,4	15,5	1,2	15,3	1,7 %
Muut toimintakulut	22,8	23,3	1,9 %	47,2	47,7	43,6	-4,1	48,8	-10,8 %
Toimintakate	-377,2	-382,3	1,4 %	-796,6	-798,6	-814,0	-15,4	-810,8	0,4 %
Valtion rahoitus	390,0	418,8	7,4 %	836,8	837,5	837,5	-0,1	780,0	7,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1,2	0,0	-97,5 %	-3,0	-1,8	-1,5	0,3	1,3	-217,7 %
Vuosikate	14,1	36,5	159,5 %	37,2	37,2	22,0	-15,2	-29,5	-174,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	7,1	8,3	16,7 %	17,2	17,2	17,2	0,0	16,7	3,0 %
Satunnaiset erät	0,0	0,0	#JAKO/0!	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	
Tilikauden tulos	7,0	28,2	304,0 %	20,0	20,0	5,0	-15,0	-46,2	-110,7 %
Poistoeron muutos	0,0	0,0	-0,3 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-90,0 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	7,0	28,2	303,4 %	20,0	20,0	5,0	-15,0	-46,2	-110,7 %

Taulukko 2. Vuoden 2025 tilinpäätösennuste

Talousennusteen (taulukko 2.) arvioidaan olevan kuluvan vuoden lopussa 5 milj. euroa ylijäämäinen, mikä on 15 milj. euroa talousarviota heikompi tulos. Toimintakulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna on ollut tammi-kesäkuussa 2,7 %. Toimintakulujen kasvu on ollut viime vuotta maltillisempaa, mutta talousarviovaraukseen verrattuna kuitenkin liian suurta. Toimintakulujen ennustetaan ylittyvän 18,2 milj. euroa muutettuun

talousarvioon verrattuna. Merkittävin poikkeama tilinpäätösennusteen ja muutetun talousarvion välillä on palvelujen ostot (ylitys 22,1 milj. euroa). Palvelujen ostojen ylitys aiheutuu asiakaspalvelujen ostoista. Muut palvelujen ostot ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Toimintakulujen ylitystä kompensoi alitus henkilöstökuluissa (alitus 2,4 milj. euroa) ja muissa toimintakuluissa (alitus 4,1 milj. euroa). Muiden toimintakulujen alitusta selittää kesän aikana tullut KHO:n päätös sairaalarakennusten ikälennusten oikeellisuuden vaikutuksista kiinteistöveroihin.

Muutettua talousarviota 2,8 milj. euroa suurempien toimintatuottojen kertymän ennustetaan myös kompensoivan toimintakulujen ylitystä, jolloin tilikauden tuloksessa päädytään talousarviota 15 milj. euroa heikompaan tulokseen. Toimintatuottoihin sisältyy omaisuuden myyntiä 7,5 milj. eurolla. Ennusteessa myynnit ovat täysimääräisinä, mutta niiden toteutumiseen liittyy merkittävä riski. Valtionrahoitus on tulosennusteessa 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi, tämä johtuu valtionrahoituksen 24.6.2025 päivitetystä rahoituslaskelmista, joissa hyvinvointialuekohtaiset laskelmat olivat hieman päivittyneet. Tähän liittyvä talousarviomuutos tehdään 3. osavuosikatsauksen yhteydessä.

3.2 TALOUSARVION TOTEUTUMISEEN LIITTYVÄT RISKIT

Vuoden 2025 talousarvion toteutumiseen liittyy taloudellisia riskejä. Valtiorahoituksessa hyvinvointialueindeksi kasvoi vuodesta 2024 lopulta 3,0 %, mikä oli huomattavasti vähemmän kuin kulukehitys Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on ollut. Lisäksi hyvinvointialueindeksin korotus ei kohdistu täysimääräisesti hyvinvointialueille vaan sen toteutumiseen vaikuttavat myös rahoitusmallin muut tekijät.

Talousarvioon sisältyvä strateginen uudistusohjelma sisältää kuluvalle vuodelle 30 milj. euron sopeuttamisohjelman. Vuodelle 2026 kohdistuvan talouden sopeuttamistarpeen arvioidaan olevan 20 milj. euron luokkaa alijäämän kattamisajan pidentämisestä johtuen, sillä edellytyksellä, että vuoden 2025 säästötavoite saavutetaan. Talouden sopeuttaminen tulee vaatimaan toimenpiteitä, jotka vaikuttavat hyvinvointialueen toimintaan eli lakisääteisten palvelujen järjestämiseen, talouteen ja henkilöstöön tulevien taloussuunnitelmavuosien 2025–2028 aikana. Talouden sopeuttaminen kumulatiivisten alijäämien kattamiseksi vuoden 2026 loppuun mennessä olisi merkittävä riski Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen lakisääteisen järjestämistehtävän toteutumiselle. Tällä hetkellä vuoden 2026 talousarvioehdotusta valmistellaan siten, että kumulatiivinen alijäämä olisi katettu vuoden 2028 loppuun mennessä. Tämäkin kasvattaa riskiä sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen lakisääteisen järjestämistehtävän toteutumiselle rahoitusmallin systeemisen ongelman seurauksena.

Valtiovarainministeriö voi käynnistää päätöksellään hyvinvointialuelain 123 §:ssä tarkoitettujen edellytysten täyttyessä tai sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 27 §:ssä tarkoitetun sosiaali- ja terveysministeriön aloitteen perusteella arviointimenettelyn, jossa valtio ja hyvinvointialue arvioivat hyvinvointialueen taloudellisia sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen palvelujen järjestämiseen liittyviä edellytyksiä selvittää tehtävistään. Talousarvioon sisältyvä talouden sopeuttamistarve tulee vaikeuttamaan palvelujen järjestämistä ja lisäämään arviointimenettelyyn joutumisen mahdollisuuksia.

Palvelustrategian toimeenpanoa on valmisteltu vuoden 2024 loppupuolella ja sen runkona toimii kahdeksan alueellista sote-palvelujen järjestämissuunnitelmaa. Talouden tasapainottamisen kannalta välttämättömät rakenteelliset ja toiminnalliset uudistukset on saatava toteutukseen, muuten talousarvion toteutumiseen liittyvät riskit ovat vaarassa realisoitua. Lisäksi henkilöstön riittävyys ja saatavuus ovat riski talousarvion toteutumiselle myös siitä näkökulmasta, että talousarviossa tavoitellaan omaa toimintaa kalliimpien ostopalvelujen käytön vähentämistä vahvistamalla omaa palvelutuotantoa eli lisäämällä organisaation veto- ja pitovoimaa henkilöstön riittävyyden turvaamiseksi.

3.3 INVESTOINNIT

Hyvinvointialue ei saanut uutta lainanottovaltuutta vuodelle 2025. Investointeja toteutetaan vuonna 2025 uusien vuoden 2025 investointien osalta kassavaroin ja vuosien 2023 ja 2024 investointisuunnitelmien hyväksytyjä kohteita vuosien 2023 ja 2024 lainanottovaltuuksilla. Talousarvio- ja toteumatietoihin sisältyy edellä mainitut vuodet 2023–2025.

Investointien toteuma tammi-kesäkuussa on 25,9 % (8,8 milj. euroa). Rakennusinvestoinneista on toteutunut 29,2 % (5,6 milj. euroa). Laite- ja kalustoinvestointien toteuma on 43,5 % (2,8 milj. euroa). ICT-investointien toteuma on 7,9 % ja asiakas- ja potilastietojärjestelmähankkeen toteuma laajakantoisissa investoinneissa on 3,6 % (0,3 milj. euroa).

Suurissa rakennusinvestoinneissa E-siiven rakennustöiden 2. vaihe on käynnissä ja se etenee suunnitellusti. Hanke toteutuu vuoden 2023 lainanottovaltuuden puitteissa, mikäli isoja yllätyksiä ei tule. Hanke valmistuu kokonaisuudessaan keväällä 2026.

Toinen suuri rakennusinvestointi on Joensuun alueen sotekeskus, jonka kaavamuutos ja suunnittelu ovat käynnissä. Rakennuspaikaksi on aluehallituksen vuoden 2024 elokuun päätöksen perusteella osoitettu Sortavalankadun tonttikokonaisuus. Kuluvan vuoden aikana on noussut esille muutamia lisävaihtoehtoja tulevan sotekeskuksen sijoituspaikaksi, aluehallituksen on tarkoitus päättää sotekeskuksen lopullisesta sijoituspaikasta elokuun 2025 kokouksessaan. Rakennushankkeen laajuus tulee olemaan noin 9000 m².

Hankkeen aikataulun ja kustannusten vuoksi hyvinvointialue toteuttaa hankkeen itse. Hankkeelle on varattu investointisuunnitelmassa 30 miljoonaa euroa ja tontille 3 miljoonaa. Kesäkuun loppuun mennessä toteutuneet kustannukset ovat 0,1 milj. euroa. Pieniin rakennusinvestointeihin on varattu vuodelle 2025 0,5 milj. euroa. Suunnittelu näiden hankkeiden osalta on käynnissä. Toteumaa on tammi-kesäkuulla n. 0,04 milj. euroa.

Laite- ja kalustoinvestointien kokonaisuudessa investointikohteita on vuodelle 2025 n. 40, joista 62 % on käynnissä tai valmistunut. Vuodelle 2024 suunniteltuja ja vuoden 2024 lainanottovaltuudella toteutettavia laiteinvestointeja siirtyi vuodelle 2025 n. 3,6 milj. euron arvosta. Siirtyneiden hankintojen toteuma tammi-kesäkuulta on 0,6 milj. euroa.

Investointisuunnitelmaan sisältyvät ICT-investoinnit etenevät suunnitellusti. Laajakantoiset investoinnit käsittävän asiakas- ja potilastietojärjestelmän (aptj) etenemisessä on odotettu markkinaoikeuden päätöstä tehdystä

valituksesta. Markkinaoikeus on 5.8.2025 hylännyt tehnyt valituksen ja 19.8. valituksen jättänyt taho on hakenut lupaa valittaa asiasta korkeimpaan hallinto-oikeuteen. APTJ:n tuleva etenemisaikataulu on siten 2. osavuosiokatsauksen kirjoittamishetkellä avoin.

Hyvinvointialuelain 16 § mukaan investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointeja vastaavista sopimuksista. Investointeja vastaavia sopimuksia ei kuitenkaan esitetä investointiosassa. Vuoden 2025 talousarviossa ei ole investointeja vastaavia rakennusten vuokrasopimuksia. Laite- ja kalustokategorian investointeja vastaavien sopimusten (2,3 milj. euroa) uusiminen etenee suunnitellusti.

Vuoden 2024 investointeja vastaaviin sopimuksiin sisältyneet kahden 60 paikan asumisyksikön hankinta on käynnissä. Asumisyksiköille on varattu tontit Joensuun kaupungilta. Asumisyksikön arvioitu sitoumus on noin 7,5 milj. euroa kohteelta. Heinäveden pelastusaseman tarveselvitys on valmis ja rakennuspaikka on sovittu Heinäveden keskustan alueelta. Sopimuksen arvo on noin 1,5 milj. euroa ja hankkeen toteuttaa Heinäveden kunta. Pelastusaseman alustavaa suunnittelua on aloitettu, mutta lopullinen päätös etenemiselle odottaa kuntien vuokrasopimusneuvottelujen ratkaisuja. Karvion pelastusaseman tiloja ollaan sijoittamassa olemassa oleviin vuokratiloihin. Kohteen sopimuksen vuokravaikutus on 0,5 milj. euroa.

Investointisuunnitelma 2025 (1000 €)	Alkuperäinen talousarvio 2025	Toteuma 1-6/2025	Talousarvion toteuma%
Pysyvät vastaavat	34 146	8 838	25,9 %
Rakennukset	19 335	5 642	29,2 %
Sosiaali- ja terveydenhuolto	19 335	5 642	29,2 %
Pelastustoimi	0	0	
Laite- ja kalustohankinnat	6 611	2 877	43,5 %
Sosiaali- ja terveydenhuolto	5 798	2 230	38,5 %
Pelastustoimi	813	647	79,6 %
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	500	40	7,9 %
Sosiaali- ja terveydenhuolto	500	40	7,9 %
Pelastustoimi	0	0	
Laajakantoiset investoinnit	7 700	280	3,6 %
Sosiaali- ja terveydenhuolto	7 700	280	3,6 %
Pelastustoimi	0	0	

Taulukko 3. Hyvinvointialueen investointisuunnitelman toteutuminen

3.4 RAHOITUS

Hyvinvointialueen maksuvalmius on ollut tasapainossa ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Kesäkuussa saapui normaaliin kuukauteen verrattuna noin kaksinkertainen valtionrahoitus, joten kesäkuun lopussa maksuvalmius oli hyvällä tasolla. Toimintakulujen kasvun hidastuminen viime vuodesta (2,7 %) on tuonut lyhyellä aikavälillä helpotusta maksuvalmiuden ylläpitoon.

Hyvinvointialueen kuluvan vuoden talousarviossa on merkitty otettavaksi 31,5 milj. euroa uutta pitkäaikaista lainaa ja lainoja lyhennettäväksi 18,6 milj. euroa. Nettolainanotoksi muodostuu 12,9 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainan noston arvioidaan tapahtuvan syksyllä. Pitkäaikainen laina on tarkoitettu vain investointeja varten, joten se ei tuo päivittäiseen maksuvalmiuteen helpotusta vaan maltillisen kulukehityksen jatkuminen on välttämätöntä. Hyvinvointialueen pitkäaikaisten lainojen kokonaismäärä kesäkuun lopussa oli 206,7 milj. euroa. Talouden sopeuttamisohjelmaan sisältyy 1,2 milj. euron toimenpiteet rahoituskustannusten alentamiseksi. Toimenpiteet on huomioitu rahoitustuottojen ja -kulujen muutetussa talousarviossa ja niiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti.

Entisen Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän jäsenkunnista Ilova, Juuka, Lieksa, Polvijärvi ja Tohmajärvi ovat tehneet valituksen Itä-Suomen hallinto-oikeudelle palkkaharmonisoinnista eivätkä ole maksaneet helmi- ja huhtikuussa 2024 lähetettyjä palkkaharmonisointilaskuja.

3.5 HENKILÖSTÖ

Henkilöstömäärä (HTV2) on kasvanut tarkastelujakson aikana kaksi prosenttia. Toisen osavuositarkastuksen tarkastelussa henkilöstömäärä aleni edellisvuoteen 0,6 %, joten 1. osavuositarkastuksen kasvu on pysähtynyt ja kääntynyt laskuun.

Toimialue	1.1.-30.6.2025	1.1.-30.6.2024	1.1.-30.6.2023	Muutos 2023-2025
Ikääntyneiden palvelut	1999	2044	2191	-8,8 %
Pelastuslaitos ja turvall.palvelut	404	402	366	10,4 %
Perhe- ja sosiaalipalvelut	1086	1066	1007	7,8 %
Terveys- ja sairaanhoitopalvelut	3026	3007	2704	11,9 %
Ympäristöterveydenhuolto	57	57	56	1,8 %
Yhteiset palvelut	777	820	881	-11,8 %
Konsernipalvelut	687	724		
Hallintopalvelut	86	91		
Hyvinvointialueen johto	4	5		
Yhteensä:	7349	7396	7205	2,0 %

Taulukko 4. Henkilöstömäärän (HTV2) kehitys toimialueittain vuosina 2023–2025

Henkilöstökyselyn tulokset

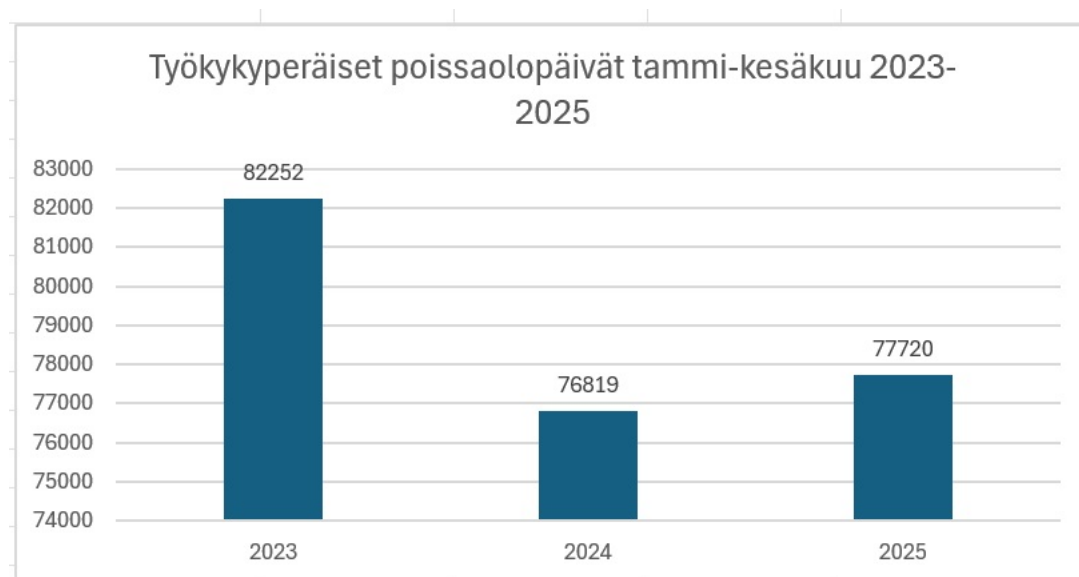
Vibe-henkilöstökyselyyn vastasi kesäkuun kierroksella 4 182 Siun soten työntekijää, mikä on noin 50 % tavoitellusta 8 343 vastaajasta. Organisaatiotasolla kyselyn osa-alueissa havaittiin positiivista kehitystä: johtaminen +3 %, oppiminen ja kehittyminen +2 %, työ ja työyhteisö +2 % ja työhyvinvointi ja henkilöstötuottavuusindeksit +5 %. Matala vastausaktiivisuus heikentää tulosten yleistettävyyttä ja luotettavuutta.s

Työkykyperusteiset poissaolot

Työkykyperäisiä poissaoloja oli 1–6/2025 yhteensä 77 720 päivää eli 10,6 päivää/HTV2. Henkilöstön sairauspoissaoloprosentti oli vuoden ensimmäisen puolikkaan aikana 4,6.

Työkykyperäisten poissaolopäivien määrä on vähentynyt tarkastelujaksolla 4 532 päivää vuodesta 2023, mutta kasvanut 901 päivää vuoden 2024 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Yli 30 päivää kestäneiden poissaolajaksojen osalta on tehty tiivistä sisäistä prosessinvarmistusta ja tuettu aktiivisesti esihenkilöitä työkykyjohtamisessa.

Olennaisia tekijöitä työkykyperäisten poissaolojen vähentämiseksi ovat edelleen työkykyjohtamisaamisen kehittäminen, työterveysyhteistyön kehittäminen, korvaavan työn mahdollisuuden hyödyntäminen ja mielen hyvinvointia edistävien käytänteiden kehittäminen työyhteisöissä. Varhaisen välittämisen mallin mukainen toiminta tukee työkykyperäisten poissaolojen vähentämisessä ja lisää koko henkilöstön työkykyisiä päiviä.

Taulukko 5. Sairauspoissaolopäivät tammi-kesäkuussa vuosina 2023–2025

Henkilöstövoimavarat

Resurssihallinta tukee työn suunnittelua ja on mukana työvuorosuunnittelussa. Keskitetyssä työvuorosuunnittelussa on noin 2 500 työntekijän työvuorosuunnittelu. Keskitetyssä suunnittelussa työntekijöiden toiveet toteutuivat ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana 97 prosenttisesti.

Sijaishallinnan kautta välitettiin äkillisiin poissaoloihin hoitajien osalta 203 100 tunnin verran työpanosta, täyttöaste oli 94,5 prosenttia. Muutosta sijaistarpeeseen vuoden 2024 vastaavaan aikaan oli –9,5 prosenttia (2023 verrattuna –21 %), ostopalvelujen muutos oli –10,2 prosenttia (2023 verrattuna –35 %).

Rekrytointi on keskittynyt alkuvuoden yt-menettelyn mukaisiin toimiin ja on ollut tästä syystä pääosin tauolla. Kesärekrytinnin osalta oman rekrytinnin avulla saatiin tarpeesta täytettyä 95 prosenttia, loput tarpeesta ohjattiin ulkoiseen hakuun. Lääkäreiden ulkopuolisesta rekrytinnin tuesta päätettiin luopua (kustannusvaikutus n. 240 000 €/vuosi), tilalle otettiin koekäyttöön itsemme hallittavissa oleva applikaatio. Kesälääkäreiden rekrytinnissa onnistuttiin n. 25 % paremmin vuoteen 2024 verrattuna. Lääkärien rekrytinnissa keskitytään oman rekrytinnin tehostamiseen ja siitä olemme saaneet rohkaisevia tuloksia.

3.6 RISKIEN HALLINTA

Isossa kuvassa hyvinvointialueen keskeiset riskit liittyvät palvelujen järjestämiseen lainsäädännön edellyttämässä ajassa ja talouden ennakoitua heikompaan toteutumiseen. Näistä molempiin liittyy riski joutua arviointimenettelyyn. Mainittuihin tekijöihin vaikuttaminen ei ole yksiselitteistä, ja toimenpiteet vain toisen riskin vähentämiseksi voivat lisätä riskiä toisessa. Taloudellisten tavoitteiden edellyttämät säästötoimenpiteet lisäävät osaoptimoinnin riskiä toimialueiden välillä. Yleisesti todeten säästötoimenpiteet lisäävät riskiä strategisten tavoitteiden saavuttamiselle ja alijäämän nopea kattaminen vaarantaa palvelujen tuottamista lakisääteisessä ajassa.

Puolen vuoden perusteella laadittu ennuste tilikauden tuloksesta on 15 milj. euroa talousarviota heikompi. Erityisesti ostopalvelujen ennakoitua suurempi määrä ja niiden kustannuskehitys ovat haaste talouden hallinnalle. Ostopalvelujen käyttöä on tietoisesti vähennetty niissä toiminnoissa, joissa se suunnitelmallisesti on mahdollista, mutta samaan aikaan on tullut tarpeita akuutille ostopalvelujen lisäämiselle.

Käsillä oleva tilanne on johtanut myös toiminnan haavoittuvuuteen. Yt-menettelyyn ja siitä johtuviin työnantajan velvoitteisiin varautuminen on johtanut määräaikaisten työsuhteiden lisääntymiseen ja työtehtävien muuttumiseen erityisesti muussa kuin varsinaisessa palvelutuotannossa. Ihmisten hakiessa vakinaisia työsuhteita ja omaa osaamista vastaavia tehtäviä riskeinä on osaamisen menettäminen ja työhyvinvoinnin aleneminen.

Lisärahoitusneuvottelut ovat parhaillaan käynnissä ministeriöiden kanssa. Jos lisärahoitusneuvottelut päättyisivät tuloksettomina, niin on merkittävä riski siihen, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella rahoituksen riittämättömyyden vuoksi alueen väestön perustuslain mukaiset sosiaali- ja terveystalvet sekä pelastuspalvelut vaarantuisivat.

Palvelustrategia ei ole saanut lainvoimaa, päätöksestä tehty aluevalitus on hallinto-oikeuden käsittelyssä. Alueellisista järjestämissuunnitelmista viidestä on tehty aluevalitukset, jotka niin ikään ovat hallinto-oikeuden käsittelyssä. Lieksan, Liperin ja Outokummun sotekeskusten järjestämissuunnitelmat ovat saaneet lainvoiman. Epävarmuus päätösten lainvoiman saamisessa pitkittää palvelustrategian täysipainoista toimeenpanoa ja aiheuttaa riskin päätöksellä haettavien tavoitteiden saavuttamiselle.

Vaikutuksiltaan edellisiä pienempinä riskeinä tunnistetaan mm. turvallisuusympäristöön sekä uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän (APTJ) käyttöönottoon liittyvät riskit. Ensin mainittuun kuuluvat niin fyysinen turvallisuus kuin kyberturvallisuus. Riskejä hallitaan laajasti varautumiseen liittyvillä toimenpiteillä, valmiussuunnitelmilla sekä tietoturvan ja -suojan ajantasaisuudella. APTJ:n käyttöönoton viivästyminen haittaa tietojärjestelmään liittyvien toiminnallisten uudistusten käyttöönottamista ja aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia vanhoissa järjestelmissä.

Hellekesä aiheutti ennakoitua isompia haasteita kapasiteetille. Ihmisiä tuli mm. päivystykseen paljon ruuhkauttaen toimintaa. Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistoimilla saatiin järjestettyä väestölle tiloja, mikä vähensi kuumuuden aiheuttamaa terveydenhuollon palvelujen tarvetta. Kuumuudenhallinta on syytä huomioida aiempaa laajemmin varautumisessa. Toimenpiteinä mm. toimitilojen viilennyskapasiteetti on otettava tarkasteluun. Yleisötapauksissa paikan päällä tehtäville helleongelmien ratkaisuille on käynnistettävä yhteistyö tapahtumien järjestäjien kanssa.

Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa on linjattu, että sidosyksikköaseman mahdollistama omistusosuus on vähintään 10 %. Lain läpimeno edellyttää nykyisen lainsäädännön mahdollistamien alle 10 %:n omistukseen perustuvien sidosyksikköhankintojen kilpailuttamista. Mikäli yhtiöiden osakkaina olevien pienten kuntien sidosyksikköasema halutaan jatkossa mahdollistaa, tilanne voi edellyttää hyvinvointialueen omistusosuuden pienentämistä ja enemmistöosakkuudesta luopumista. Tytär- ja kumppanuusyrityksissä on kartoitettu vaihtoehtoja, joita lakimuutos aiheuttaisi niin omistukseen kuin yhtiöiden tuottamien palvelujen jatkumiseen.

3.7 LAATU JA OMAVALVONTAOHJELMA

Omavalvonnan raportointi perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023 26 § 4 mom.) Omavalvontaohjelma sekä omavalvontaohjelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet on julkaistava neljän kuukauden välein julkisessa tietoverkossa tai muilla niiden julkisuutta edistävillä tavoilla. Palveluja on kehitettävä omavalvontaohjelman toteutumisen seurannassa tehtyjen havaintojen perusteella sekä asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seurannan sekä saadun palautteen perusteella.

Pelastustoimen osalta raportointi perustuu lakiin pelastustoimen järjestämisestä (613/2021 16 § 3 mom.) Omavalvontaohjelma sekä omavalvontaohjelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet on julkaistava julkisessa tietoverkossa ja muilla niiden julkisuutta edistävillä tavoilla.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen raportin sisältö perustuu omavalvontaohjelmaan, asiakas- ja potilasturvallisuuden sekä laadunhallinnan suunnitelmaan, lainsäädäntöön sekä kansallisiin tavoitteisiin. Raportissa on huomioitu hyvinvointialueen strategia.

Osavuosisraportti julkaistaan Siun soten verkkosivuilla neljä kertaa vuodessa. Laadun ja omavalvonnan raportointia kehitetään tulevaisuudessa osana hyvinvointialueen strategisten ja operatiivisten mittaristojen kokonaisuutta. Vuonna 2025 laadun ja omavalvonnan raportti on tarkoitus yhtenäistää toimialueiden operatiivisten mittareiden suhteen, tässä vaiheessa raportti sisällytetään osaksi hyvinvointialueen osavuosisikatsausta.

4 Strateginen uudistusohjelma

Strateginen uudistusohjelma sisältää merkittävimmät strategiset uudistushankkeet toiminnan ja palvelujen uudistamiseksi sekä 30 milj. euron talouden sopeuttamisohjelman toteuttamisen. Kohdassa 4.1. on kuvattu hyvinvointialueen strategisten uudistushankkeiden eteneminen.

4.1 STRATEGISET UUDISTUSHANKKEET

Asiakas- ja potilastietojärjestelmä (APTJ) -projekti

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella käynnistettiin vuoden 2024 aikana APTJ-hanke, jonka tavoitteena on hankkia yksi asiakas- ja potilastietojärjestelmä sosiaali- ja terveydenhuoltoon yhdeltä kokonaisvastuulliselta toimittajalta. Vuoden 2024 aikana toteutettiin suunnitelman mukaisesti 1) suunnittelu- ja 2) hankintaprojektit ja tehtiin hankintapäätös. Vuoden 2025 alussa oli tarkoitus edetä 3) käyttöönottoprojektiin, mutta tässä ei ole voitu edetä alkuperäisen suunnitelman mukaisesti, koska hankinnasta tehtiin valitus markkinaoikeuteen lokakuun 2024 lopussa. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue sai markkinaoikeudelta 5.8.2025 päätöksen, jonka mukaan valitus on hylätty. Tehdyn valituksen vuoksi käyttöönottoprojekti on viivästynyt elokuussa 2025 alkuperäisestä aikataulusta yhdeksän kuukautta. Markkinaoikeuden päätöstä odotellessa on projektissa tehty markkinaoikeuden päätöksestä riippumatonta ja välttämätöntä ja käyttöönottoprojektia edistävää suunnittelutyötä.

Lasten, nuorten ja perheiden (LaNuPe) palveluintegraatio -projekti

LaNuPe-projektilla ohjataan hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kehittämistyötä. Kehittämistyöllä tavoitellaan sitä, että hyvinvointialueen palvelukokonaisuus vastaisi aiempaa paremmin kohdeväestön tarpeita ja toimisi hyvin yhteensovitettuna ja kustannusvaikuttavana kokonaisuutena. Yhteinen, mitattava päätavoite on se, että sijaishuollon kulujen kasvu taittuisi ja lähtisi tulevien vuosien aikana laskuun. Tässä onnistuminen vaatii erilaisia kohdennettuja kehittämistoimenpiteitä ja systeemisiä muutoksia koko palvelujärjestelmässä sekä sen johtamisessa. LaNuPe-projekti koostuu kokonaisuudessaan n. 30 osaprojektista,

joiden etenemistä projektiryhmät varmistavat ja tukevat. Projektionnin myötä nostetaan yhteensovittavaa johtamista vaativaa kehittämistyötä yhteiseen tarkasteluun ja samalla tehdään jo käynnissä olevaa kehittämistyötä näkyväksi ja varmistetaan sen etenemistä.

Projektiryhmä sekä projektityöryhmä kokoontuivat kuukausittain yhteisissä kokouksissa. Haasteena projektin etenemiselle on puheenjohtajan vaihtuminen. Projektille haettiin kesäkuussa sisäisellä haulla osa-aikaista projektin johtajaa, mutta hakemuksia tehtävään ei saatu. Projektin vetovastuu on suunniteltu sisällytettävän osaksi parhaillaan haettavana olevan perhepalvelujen erityisasiantuntijan työnkuva.

Alle 18-vuotiaiden sote-tietopaketin mukaisessa kustannuslaskennassa sijaishuollon kustannusten nousu oli 13 % vuodesta 2023 vuoteen 2024 (35,6 milj. € -> 40,2 milj. €). Alle 18-vuotiailla koko sote-tietopaketin kustannusten nousu oli 9 %. Tällä kulukehityksellä ei ole realistista tavoitella sijaishuollon kustannusten vähenemistä heti vuosina 2025 ja 2026. Tavoitteeksi päivitetään sijaishuollon kustannusten nousun taittuminen hyvinvointialueen yleiselle kustannuskehitystasolle vuosina 2025–2026. 4–6/2025 Sijaishuollon tilanteen ja tavoiteasetannan osalta ei oleellista muutosta aiempaan. Positiivisena trendinä perhesijoitusten määrä suhteessa laitossijoitusten määrään on vahvistunut kevään aikana.

Osaprojektien eteneminen OVK2 aikana:

1. Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen keskuksen (MIELI) toiminta on käynnistynyt kuntoutuksen palvelualueella 1/25. Toiminnan käynnistymiseen liittyvä kehittämistyö ja henkilöstömuutokset jatkuivat OVK2 aikana suunnitellusti.
2. HVA:n lapsibudjetointimallin kehittäminen sekä tiedolla johtamisen raportointinäköymän kehittäminen LOGEX-region järjestelmään on käynnistynyt. Ensimmäiset versiot on saatu koekäyttöön kevään 2025 aikana. Ensimmäisissä vaiheissa fokus on lapsibudjetointimallin kehittämisessä, sijaishuoltoon johtaneiden palvelupolkujen ja niihin liittyvien asiakassegmenttien tarkastelussa sekä sijaishuoltoa koskevan ajantasaisen tiedon tuottamisessa.
3. Monialaisen alkuarvioinnin mallilla (nk. yhden kontaktin periaate) tarkoitetaan sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistä lapsiperheille suunnattua keskitettyä palveluohjausta ja sen kautta toteutettavan monialaisen alkuarvioinnin kehittämistä. Monialaisen alkuarvioinnin avulla pyritään tarjoamaan perhelähtöisesti kohdennettua tukea siten, että tarvittavan tuen viivästymisen ja kriisiytymisen kautta tapahtuvia kalliita palvelupolkuja voitaisiin estää. Samalla varmistetaan tukitoimien ja hoidon asiakaslähtöinen yhteensovittaminen ja vältetään epätarkoituksenmukainen palvelusta ja arvioinnista toiseen poislähtettäminen. LaNuPe-projektiryhmissä perhe- ja sosiaalipalvelujen sekä terveys- ja sairaanhoitopalvelujen edustajat ovat puoltaneet kehittämistyössä etenemistä. Keskeiset toimijat monialaisen alkuarvioinnin mallissa ovat kuntoutuspalvelut (kuntoutusohjaus), lapsiperheiden yhteisasiakasohjaus/MIELI sekä sosiaalihuollon palvelutarpeen arvioinnin yksikkö. Monialaisen alkuarvioinnin mallista vastaava kehittämisryhmä on työstänyt työsuunnitelmaa osaprojektin toimeenpanossa etenemiseksi jo vuoden 2025 aikana. Tavoitteena on käynnistää pilotointi syksyn 2025 aikana. Mallissa eteneminen on strateginen, integratiivinen muutos, joka vaatii jatkossa myös integratiivista taloussuunnittelua sekä toimialuerajat ylittävää sote-yhteisen työn kehittämistä.

4. 4–6/25 Alle 23-vuotiaita koskeva lasten ja nuorten terapiatakuulainsäädäntö tuli voimaan. Siun sotessa on valmiutta tarjota terapiatakuuseen sisältyviä psykososiaalisia interventioita kohderyhmälle. Interventioiden käyttöönotto ja terapiatakuun seurantaan liittyvä kehittäminen jatkuu syksyllä 2025.

5. Keskisen perhekeskusalueen työntekijätason perhekeskustiimit ovat jatkaneet syksyllä 2024 käynnistynyttä järjestäytymistä. Perhekeskustiimeissä on edustus kaikista keskeisistä sote-palveluista, kuntapalveluista sekä järjestöistä ja seurakunnista. Työntekijätason tiimien toiminta on keskeinen osa yhteisövaikuttavuusperiaattein tehtävää kehittämistyötä. Keskisen alueen perhekeskuksen johtoryhmä on ottanut ohjaavan roolin perhekeskustiimien käynnistymisessä. Itlan taustatuki on mukana sekä perhekeskustiimeissä että perhekeskuksen johtoryhmässä. Perhekeskustoiminnan palautejärjestelmän kehittäminen kytkeytyy vahvasti perhekeskustiimien käynnistämiseen.

6. Alkuvuoden aikana hyvinvointialue on osallistunut ESR+ -rahoitteisiin lasten, nuorten ja perheiden palveluja koskeviin hankehakuihin sekä KELA:n rahoittamaan Kirjo-hankehakuun. Hyvinvointialue ei saanut haettuja ESR+ rahoitteisia lasten, nuorten ja perheiden hankerahoituksia. Kirjo- hanke on käynnistynyt 6/25.

7. Lastenneurologian ja kuntoutuksen palvelualueen välistä työnjakoa ja hoidonporrastusta on työstyetty sairaalapalvelujen ja kuntoutuksen palvelualueen yhteistyönä. Hoidonporrastus liittyy oleellisesti kehityksellisiin häiriöihin (mm. ADHD) liittyvien toimivien palveluketjujen rakentamiseen. Työstäminen jatkuu kevään 2025 aikana. Lasten ja nuorten MIELI-yksikkö on liittynyt tähän prosessiin. Psykiatrisen erikoissairaanhoidon ja perustason MIELI-yksikön välinen hoidonporrastustyö on käynnistynyt yhteiskehittämisen prosessina 5/25.

Kotoa kotiin -projekti

Kotoa Kotiin -projektin tavoitteena on kehittää kokonaisvaltainen toimintamalli, joka nopeuttaa ja sujuvoittaa asiakasvirtojen kulkua kotoa kotiin. Projektissa rajataan tarkastelu yli 75-vuotiaiden ja erityisryhmien hoitopolkuihin sekä erityisesti niihin, jotka kaipaavat hoitoa tai hoivaa ja eivät itse tai perheen tuella selviä.

Tavoitteena on lyhentää hoitoon / palveluun pääsyn aikaa, optimoida hoitopolun eri vaiheita, ennakoida resurssitarvetta eri palveluissa sekä varmistaa, että potilaat pääsevät turvallisesti ja mahdollisimman nopeasti takaisin kotiin tai asumispalvelun piiriin toipumaan. Projekti yhdistää teknologiset innovaatiot, moniammatillisen yhteistyön ja potilaslähtöisen palvelumuotoilun, jotta palveluketjusta voidaan tehdä sekä tehokkaampi että käyttäjäystävällisempi.

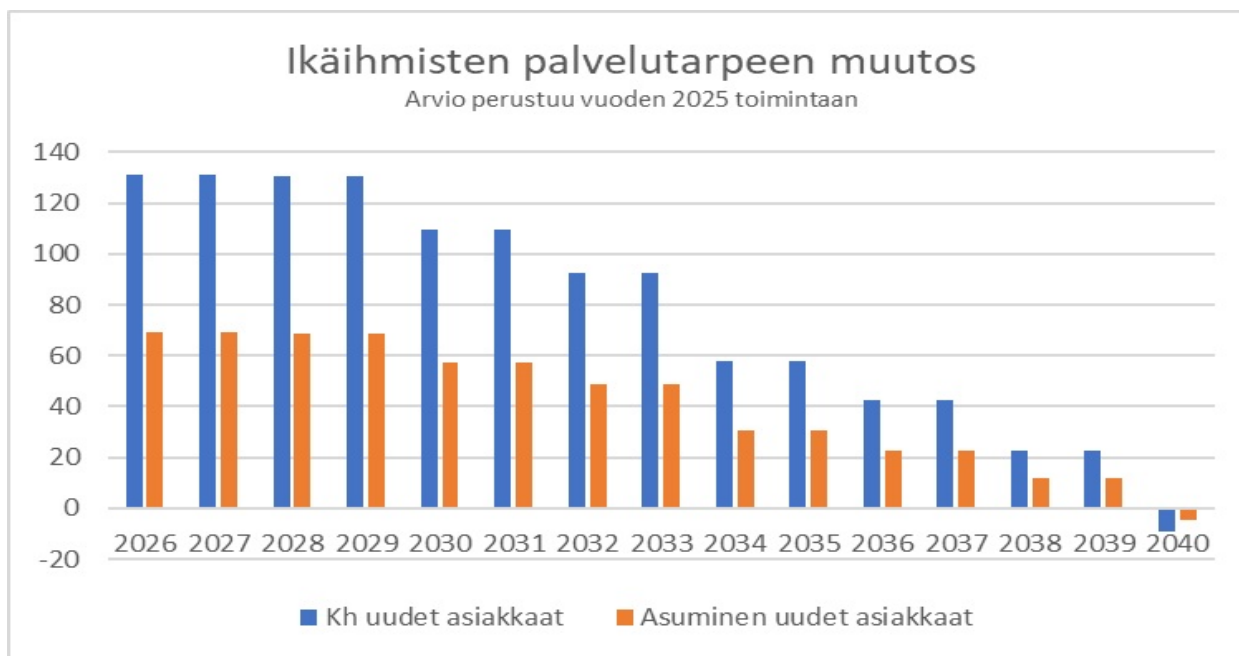
Projektiryhmä on kokoontunut suunnitellusti kahden viikon välein ja projekti etenee suunnitelman mukaan. Nykyisen toiminnan kartoituksessa kesäkuun loppuun mennessä esille tulivat seuraavat huomioidut ja kehitettävät asiat:

- Jatkohoitopaikan odottajista muodostettu yhteinen tilannekuva, tilannekatsauksia pidetty koko kesä 2025 ja niitä jatketaan.
- Keskeinen rakenteellinen ongelma on ikääntyneiden kotihoidon ja asumispalvelujen eli jatkohoitopaikkojen riittämättömyys

- Päivystyksessä jatkohoitoon siirtymistä odottavat voivat muodostaa potilasturvallisuusriskin. Päivystyksen tilanne vaihtelee ja sen ennustaminen on vaikeaa.
- Erikoissairaanhoidon osastoilla jatkohoitopaikkaa odottavat (keskimäärin 20–40 potilasta) hidastavat suunniteltua toimintaa ja aiheuttavat ylimääräistä henkilöstötarvetta.
- Kuntoutussairaaloissa jatkohoitopaikkaa odottavat (Siilainen, Liperi ja Kontiolahti n. 60 asiakasta, muut kuntoutussairaalat noin 20 asiakasta) hidastavat suunniteltua toimintaa ja aiheuttavat ylimääräistä henkilöstötarvetta.
- Terveys- ja sairaanhoitopalveluilla ei ole riittäviä lääkäripalveluja tukemaan kotihoidon toimintaa
- Ikääntyneiden palvelutarve kasvaa tulevina vuosina

Yhteenvetona ikääntyneiden hoitoketjun toimivuudesta voi todeta, että keskimäärin noin 80–100 asiakasta odottaa pääsyä jatkohoitopaikkaan joko Pohjois-Karjalan keskussairaalan osastoilla tai Joensuun kantakaupungin ja muun keskisen alueen kuntoutussairaaloissa. Tilanne on hankalin Joensuussa, jossa ikääntyneiden palvelutarve kasvaa voimakkaasti.

Ikääntyneiden asumispalvelujen piiriin pääsyä odotetaan myös kotona. Näitä asiakkaita on noin 100, joista osa on joutunut odottamaan asumispalvelua yli lakisääteisen ajan. Eri tasoisten asumispalvelujen puute koskee erityisesti Joensuun kantakaupungin aluetta. Vuosien saatossa syntyneen tilanteen korjaaminen vaatisi merkittävää lisäpanostusta ikääntyneiden kotihoitoon ja erityisesti asumispalveluihin, joka ei ole mahdollista ilman valtioneuvoston myöntämää lisärahoitusta.

Taulukko 6. Ikäihmisen palvelutarpeen (kotihoito ja asumispalvelut) ennustettu muutos vuodesta 2026 eteenpäin

Ostopalvelujen strateginen ohjaus -projekti

Ostopalvelujen strateginen ohjaus -kehittämiprojektin tavoitteena on tukea ja varmistaa vuodelle 2025 asetetun strategisen uudistusohjelman palveluostojen vähentämistä koskevien tavoitteiden toteutumista sekä parantaa ostopalvelujen strategista ohjausta pidemmällä aikavälillä. Ostopalvelujen strateginen ohjaus -kehittämistyöllä tavoitellaan ostopalvelujen kulujen selkeää hallittavuutta vuosien 2025–2026 aikana.

Kehittämiprojektin ensimmäisessä vaiheessa alkuvuonna keskityttiin talouden sopeutusohjelman palveluostojen koskevien tavoitteiden toteutumisen seurantaan, täsmentämiseen ja niitä koskevien käytännön toimenpiteiden tukemiseen. Koska projektissa tunnistettiin riskejä kyseessä olevien tavoitteiden saavuttamisessa erityisesti perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialueella, tuotettiin projektissa NHG:n asiantuntijapalvelujen oston tuella 25 toimenpide-ehdotusta perhe- ja sosiaalipalvelujen palveluostojen kustannusten hallitsemiseksi. Toimenpiteinä tunnistettiin erityisesti palvelurakenteen keventämiseen, oman tuotannon vahvistamiseen, palvelutarpeen arvioinnin käytäntöihin ja kilpailutuksiin liittyviä kehittämistoimenpiteitä.

Edellä esitetyn perhe- ja sosiaalipalvelujen palveluostojen toimenpide-ehdotusten lisäksi kehittämistyö keskittyi toisella kvartaalilla tarkastelemaan hyvinvointialueen ostopalvelujen johtamisen käytäntöjä. Tässäkin tarkastelussa käytettiin NHG:n asiantuntija-apua. Nykytilaa ja haasteita selvitettiin mm. johdon haastatteluin. Lopputuloksena valmistui kesäkuussa analyysi niistä keskeisistä kehittämistoimista, joilla vahvistetaan ostopalvelujen entistä strategisempaa ja suunnitelmallisempaa johtamista hyvinvointialueella.

Ostopalvelujen johtamisen uudistamiseksi nousi esiin seuraavat keskeisimmät toimenpidekokonaisuudet:

1. Ostopalvelujen kehityssuunnitelman laatiminen
2. Ostopalvelujen avainmittareiden määrittely ja käyttöönotto
3. Ostopalvelujen hankintojen ja sopimushallinnan toimintamallien kehittäminen
4. Hinnankorotusten hallinta
5. Asiakasohjaus
6. Ostopalvelujen johtamiskulttuuri

Projektin seuraava vaihe tulee keskittymään toimialueiden ja palvelutuotannon yksiköiden tukemiseen tunnistettujen toimenpiteiden toteutukseen viemisessä. Lisäksi projektin seuraavassa vaiheessa käynnistetään ostopalvelujen kehityssuunnitelman laadinta, joka tulee sisältämään suunnitelman ostopalvelujen roolista ja hyödyntämisestä strategisella ja järjestämisen tasolla hyvinvointialueella.

Hanke	Tavoite	Eteneminen 6/2025
Asiakas- ja potilastietojärjestelmä (APTJ) -projekti	Tavoitteena on hankkia yksi asiakas- ja potilastietojärjestelmä sosiaali- ja terveydenhuoltoon yhdeltä kokonaisvastuulliselta toimittajalta.	Käyttöönottoprojektin etenemisessä haasteita

Lasten, nuorten ja perheiden (LaNuPe) palveluintegraatio -projekti	Lastensuojelun sijaishuollon kustannusten nousun taittuminen	Strategisten muutosten toimeenpanon etenemisessä haasteita. Sijaishuollon kustannukset nousevat edelleen. Myös projektin ulkopuoliset tekijät vaikuttavat siihen, miten tavoiteltu muutos voi toteutua.
Kotoa kotiin -projekti	Tavoitteena on ikääntyneen asiakkaan sujuva hoitopolku sekä hoidon vaikuttavuuden ja asiakastytyvyyden lisääntyminen.	Etenee suunnitellusti. Nykytila kuvattu ja ryhdytään etsimään konkreettisia toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi.
Ostopalvelujen strateginen ohjaus -projekti	Tavoitteena ostopalvelujen strategisen ohjauksen keinoja parantamalla hillitä ostopalvelujen kustannuksia ja parantaa kustannusten hallittavuutta.	Projektityöskentely etenee suunnitellusti. Talouden sopeutusohjelmaan sisältyvien palveluostojen kustannussäästöjen toteutumisessa sekä palveluostojen talousarviossa pysymisessä kehittämistoimenpiteistä huolimatta haasteita.

Taulukko 7. Yhteenvedo strategisten uudistushankkeiden tavoitteista ja etenemisestä.

4.2 TALouden SOPEUTTAMISOHJELMA

Talousarvioon sisältyvä strateginen uudistusohjelma sisältää vuodelle 2025 noin 30 milj. euron sopeuttamisohjelman, jonka henkilöstövaikutukset käsiteltiin kuusi viikkoa kestäneissä yhteistoimintaneuvotteluissa alkuvuoden aikana. Yhteistoimintaneuvottelujen lopputulos on jaettu toimialueille neuvottelutuloksen mukaisesti. Taulukossa 8 on esitetty talouden sopeuttamisohjelman euromääräiset toimialuekohtaiset tavoitesummat ja niiden toteutuminen toimialueittain kesäkuun 2025 lopun tilanteen mukaisesti.

Toimialue	1. Aloittamatta	3. Haasteita toteutuksessa	4. Etenee suunnitellusti	5. Valmistuu alle tavoitteen	6. Valmis	Kaikki yhteensä	Alkuperäinen	Erotus (päivitetty- n alkuperäinen)
10 Perhe- ja sosiaalipalvelut		649 387	1 705 385		78 010	2 432 783	2 432 783	-1
20 Ikääntyneiden palvelut		611 885	2 580 121		1 228 950	4 420 955	4 964 045	-543 090
30 Terveys- ja sairaanhoitopalvelut		679 315	5 813 130	53 000	4 397 998	10 943 444	11 139 001	-195 557
70 Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelut	100 001		60 000		634 000	794 001	500 001	294 000
91 Hallintopalvelut		9 000	239 012		158 050	406 062	406 062	0
94 Konsernipalvelut		1 014 500	5 356 623		5 085 734	11 456 857	10 532 857	924 000
99 Hyvinvointialueen johto			250		25 000	25 250	25 250	0
Kaikki yhteensä	100 001	2 964 088	15 754 522	53 000	11 607 742	30 479 352	30 000 000	479 352

Taulukko 8. Talousarvioon sisältyvän talouden sopeuttamisohjelman toteutuminen toimialueittain

Tässä vaiheessa toimialueiden vastuuhenkilöiden arvioiden mukaan 30 milj. euron kokonaistavoite olisi toteutumassa. Haasteita toteutuksessa arvioidaan olevan n. 3 milj. euron osalta, minkä ei kuitenkaan vielä tässä vaiheessa oleteta vaikuttavan kokonaistavoitteeseen. Toimialueet ovat sitoutuneet talouden sopeuttamistavoitteen täysimääräiseen toteuttamiseen.

5 Hyvinvointialuekonsernin tilannekatsaus

Toiminnallisesti Pohjois-Karjalan hyvinvointialuekonserniin kuuluvat yritykset toimivat hyvin ja pystyvät tuottamaan konsernille ja sen asiakkaille palveluja suunnitellulla tavalla.

Siun työterveys Oy:n talous on kolmen viime vuoden aikana ollut voitollinen. Nyt uuden taloudellisen haasteen muodostaa Joensuun kaupungin ja joidenkin muiden kunta-asiakkaiden siirtyminen yksityisten työterveyspalvelujen käyttäjäksi. Kulujen leikkaaminen samassa ajassa liikevaihdon merkittävän pienentymisen kanssa ei ole mahdollista, joten yhtiön vuoden 2025 tulos jää n. 600.000 € tappiolliseksi. Uusi asiakas- ja potilastietojärjestelmä on käyttöön otettu. Järjestelmä parantaa Siun työterveyden toimintaa ja prosessitehokkuutta. Järjestelmässä havaittujen kehitystarpeiden vuoksi asiakasraporttien avaaminen on jouduttu siirtämään myöhempään ajankohtaan. Asiakasymmärryksen lisäämiseksi otetaan käyttöön työpaikkaselvitysten ja työterveysneuvottelujen asiakastytyväisyyskyselyt. Yhtiön kirjaamiskäytäntöjä ja toimintaprosesseja on uudistettu. Lisäksi toiminnan painopisteenä on ollut taloushallinnon ja sisäisen valvonnan prosessien ja toimintatapojen kehittäminen.

Pohjois-Karjalan tukipalvelut – Polkka Oy on sopeuttanut toimintaansa koko vuoden yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Yhtiön tuloskehitys on saatu käännettyä selkeästi positiiviseksi. Ateriatuotannon tuotantoverkoston optimointi on jatkuvasti käynnissä. Kotipalveluaterioiden tuotanto on keskitetty Siilaisen keittiöön koko Pohjois-Karjalan osalta. Robotiikkaa jalkautetaan puhtauspalveluprosesseihin vaiheittain. Yhtiöllä on valmius toteuttaa osaltaan hyvinvointialueen palveluverkkomuutoksia sitä mukaa kun emo-organisaatio tekee muutoksia omassa toiminnassaan. Polkka Oy tulee saavuttamaan asetetut taloudelliset tulostavoitteet.

Tikkamäen Palvelut Oy:n ja Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen osalta sekä toiminnalliset että taloudelliset tavoitteet ovat täyttymässä talousarvion mukaisesti. Kiinteistö Oy Tikkamäen Vuokratalojen myyntiponnistelut ovat edelleen käynnissä. Mikäli hyväksyttävissä olevia tarjouksia ei saada, toteutuu hyvinvointialueelle n. 6 milj. euron taloudellinen tappio suhteessa talousarvioon.

6 Toimialueiden operatiiviset mittarit ja talousarvion toteutuminen

Toimialueista on esitetty TA25-kirjassa lyhennetty tuloslaskelma, jonka toteutumisesta toimialueet raportoivat osavuosisikatsauksittain aluehallitukselle. Toimialueiden talousarviot on valmisteltu aluehallituksen hyväksymien talousarvion valmisteluperiaatteiden mukaisesti. Toimialueiden alkuperäiset talousarviot päätyivät yhteensä 10 milj. euroa alijäämäiseksi. Hyvinvointialueen johtoon yhdelle kustannuspaikalle oli alkuperäisessä talousarviossa puolestaan kohdennettu kuluerien suhteessa käänteisesti 30 milj. euron talouden sopeuttamistarve. Tämän myötä koko hyvinvointialueen talousarvio vuonna 2025 on 20 milj. euroa ylijäämäinen. Talouden sopeuttamistarpeen edellyttämät määrärahamuutokset on kohdennettu toimialueille päättyneiden yhteistoimintaneuvottelujen lopputuloksen perusteella 1. osavuosisikatsauksen yhteydessä.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Toiminta

Vammaispalvelulain uudistuksen myötä asiakkaiden palvelutarpeita ja palveluja on arvioitu uuden lain mukaisesti. Valmennuksen ja erityisen tuen toteuttamisen edellyttämät henkilökrytoinnit käynnistetään syksyllä 2025. Työ- ja päivätoiminnan osalta muutto 1.8.2025 alkaen uusiin tiloihin Kaislakadulle toteutui. Lisäksi Nurmeksen ja Juuan työ- ja päivätoiminnan tilamuutosten selvittelyt jatkuvat. Suunnittelu ”Lastentalon” (J-talo, Honkalampi-keskus) aloitettiin 05/2025, 7 + 7 paikkaisen ryhmäkodin on tarkoitus valmistua 10/2026.

Sosiaalityöntekijöiden rekrytointi lastensuojeluun on edelleen haastavaa, mutta saatavuushaaste on kuitenkin pienentynyt. Vuoden 2025 tavoitteena on rekrytointiyritysten käytön voimakas alentaminen. Vuoden aikana omassa rekrytoinnissa on onnistuttu hyvin ja käyttöä on saatu alennettua ennakoitua paremmin. Lasten ja nuorten kehitykselliset ja psyykkiset häiriöt aiheuttavat paljon palvelujen tarvetta myös perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialueella. Toimialue osallistuu LaNuPe -työryhmän työskentelyyn moniammatillisten ja integratiivisten palvelurakenteiden kehittämiseksi.

Tammikuussa avattiin työikäisten sosiaalipalvelujen oma yhteisöllisen ja tuetun asumisen 8 + 5-paikkainen yksikkö Lehmoon. Kaikki paikat ovat täynnä ja yksikön laajentamista suunnitellaan. Omaan asumisen ohjausresurssia on lisätty, jolloin asiakkaiden asumista omaan asuntoon voidaan tukea ostopalvelun sijaan. Näillä toimenpiteillä hillitään hieman asumispalvelujen kustannusten nousua.

Talous

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 1,5 milj. euroa suurempina kuin talousarviossa ennakoitiin. Tuottoja kertyy enemmän myynti- ja maksutuotoista asiakasmäärän kasvun sekä valtiolta saatavien korvausten osalta. Toimintakulujen arvioidaan toteutuvan 11 milj. euroa talousarviota suurempina. Hintojen nousu ja palvelutarpeen kasvu aiheuttavat kustannusten ylitystä ostopalveluissa.

Perhepalvelujen lapsiperheiden palveluissa psykologipalvelujen ostoon joudutaan edelleen turvautumaan henkilöstön saatavuushaasteiden vuoksi. Lastensuojelussa asiakkuuksien määrä on pysynyt ennallaan, mutta sijoitusten kesto on pidentynyt ja vuorokausihinnat ovat nousseet, minkä vuoksi asiakaspalvelujen ostot ylittävät talousarvion.

Vammaispalvelujen asumisen palveluissa on saatu alkuvuotta paremmin hallintaan työvoiman vuokrauskulut. Hoitotarvikkeiden osalta talousarvio on alittumassa. Sosiaalityön- ja ohjauksen osalta henkilöstökulut alittavat talousarvion. Vammaisten asumispalvelujen ostoissa (=palveluseteli) talousarvio on alittumassa.

Työikäisten palveluissa talousarvion ylitys johtuu asumispalvelujen ostopista. Toimeentulotukimenot ovat pysyneet talousarviossa, vaikka asumistuen ja työllisyysturvan leikkaukset näkyvät asiakkaiden elämässä.

Kesäkuun toteumatietojen perusteella laadittu tulosennuste näyttää, että perhe- ja sosiaalipalvelut ei tule saavuttamaan asetettua taloustavoitetta. Kesäkuun toteumatietojen perusteella on arvioitu, että koko tilikauden alijäämä olisi noin 9,0 milj. Tämä olisi noin 9,5 milj. euroa muutettua talousarviota huonompi tulos.

1000 EUR	TA2025	MTA2025 OVK1	Muutos OVK2	MTA2025 OVK2	Toteuma 1-6/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	11 767	11 767	0	11 767	5 776	49,1 %
Toimintakulut	170 188	167 909	-29	167 881	83 141	49,5 %
Toimintakate	-158 421	-156 143	29	-156 114	-77 365	49,6 %
Valtion rahoitus	156 481	156 612	0	156 612	78 308	50,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-1	
Vuosikate	-1 941	470	29	498	941	188,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	77	77	0	77	39	50,4 %
Tilikauden tulos	-2 018	392	29	421	902	214,3 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 018	392	29	421	902	214,3 %

Taulukko 9. Perhe- ja sosiaalipalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Operatiivinen mittaristo

Toimialueen operatiivisten mittarien tavoitteet toteutuvat NPS:ää ja talouden tasapainoa lukuun ottamatta hyvin. Sosiaalipalvelujen osalta NPS-mittarin tavoitearvo 35 on haastava saavuttaa palvelujen luonteen vuoksi. Sosiaalihuolto on hallinnollista toimintaa, jossa tehdään usein päätöksiä, jotka eivät aina ole asiakkaan toivomia. Lakisääteiset hakemusten käsittelyä koskevat määräajat ovat toteutuneet hyvin. Talousarvio vuodelle 2025 on erittäin tavoitteellinen ja ostopalveluissa talousarvio tulee kokonaisuutena ylittymään. Työntekijöiden sitoutuminen työnantajaan ei ole tavoitteen mukainen.

Perhe- ja sosiaalipalvelut						
Operatiiviset tavoitteet	Operatiiviset mittarit	Mittarin tavoite	Tavoitearvo	Muutettu tavoitearvo ovk2	Toteuma ovk1	Toteuma ovk2
Toimialueen asiakkaat ovat tyytyväisiä	NPS	Kuinka todennäköisesti asiakkaat suosittelevat toimialueen palveluja muille?	75	35	24,8	30
Lapsiperhepalvelujen ja lastensuojeluilmoitusten käsittely määräajassa	Lastensuojeluilmoitusten käsittelyaika 7 arkipäivää	Ilmoitukset käsitellään lakisääteisen määräajan puitteissa.	100 %	100 %	100 %	99 %
Palvelutarpeen arviointien valmistuminen määräajassa	Palvelutarpeen arviointien käsittelyaika 3 kk	Palvelutarpeen arvioinnit laaditaan lakisääteisen määräajan puitteissa.	100 %	100 %	96 %	100 %
Toimeentulotukihakemusten käsittely määräajassa	Toimeentulotukihakemusten käsittelyaika 7 arkipäivää	Hakemukset käsitellään lakisääteisen määräajan puitteissa.	100 %	100 %	100 %	99 %
Vammaispalveluhakemusten käsittely määräajassa	Vammaispalveluhakemusten käsittelyaika 7 arkipäivää	Hakemukset käsitellään lakisääteisen määräajan puitteissa.	100 %	100 %	96 %	94 %
Vammaispalvelun asumisen asiakkaiden kaatumisten vähentäminen	RAI-ID -arviointi	Turvallisuus: kaatunut 5 RAI ID -palauteraportissa	10 %	10 %	Ei tietoa	Ei tietoa
Toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön lähtövaihtuvuus	Henkilöstön lähtövaihtuvuus alittaa tavoitearvon	6 %	6 %	6,4 %	5,5 %
Toimialueen talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimialueen toimintakate on enintään talousarvion mukainen	-158,4 M€	-156,1 M€	-161,3 M€	-165,6
Toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa	eNPS	Kuinka todennäköisesti toimialueen työntekijät suosittelevat Siun sotea työnantajana muille?	20	20	7	13

Taulukko 10. Perhe- ja sosiaalipalvelujen operatiiviset mittarit

Ikääntyneiden palvelut

Toiminta

Toimialueella on valmisteltu yhteistyössä perhe- ja sosiaalipalvelujen kanssa toimialueiden yhdistämistä vuoden 2026 alusta lukien. Tähän liittyen aluevaltuusto päätti 28.5.2025 kokouksessaan toimialueiden yhdistymisestä sosiaalipalvelujen toimialueeksi. Yhdistyminen on suuri ja merkityksellinen organisatorinen ja kulttuurinen muutos, joka edellyttää vaikuttavaan tulokseen pääsemiseksi useamman vuoden johdonmukaista muutosjohtamista.

Ministeriön suunnitelmissa on kotihoitojen teknologian, etähoivan, lisääminen. Kotihoitopalveluissa on ollut merkittävästi teknologiaa käytössä jo vuosia, eikä siitä ole tämän hetken tiedoilla saatavilla enää juurikaan uusia kustannuksia alentavia tuloksia. Teknologian lisääminen hoivatyöhön esim. asumispalveluihin tarvitsee harkittua suunnitelmaa. Lakimuutosten toteutuessa hyvinvointialueille kohdennetaan euroleikkauksia.

Talous

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 1,8 milj. euroa suurempina kuin talousarviossa ennakoitiin. Toimintatuottojen osalta sotilasvammalain mukaisten korvausten toteutuminen on haasteellista, sillä asiakasryhmän poistumaa ei voi ennustaa. Maksutuotot tulevat toteutumaan talousarviota suurempina johtuen asiakasmäärien kasvusta ja siirtymisistä palveluseteliäsiakkuuksista ostopalveluasiakkuuksiin.

Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 10,5 milj. euroa suurempina kuin talousarvion varaus on. Ostopalvelut kohdistuvat toimialueella pääosin asumispalvelujen ja vuokratyövoiman ostoihin. Tilannetta haastaa toimialueen kaikissa palveluketjun osissa tapahtuva ikääntyvien määrän ja palvelutarpeiden kasvaminen. Oman palvelutuotannon toiminnan tehostaminen näkyy esim. asumispalvelun maksimaalisessa käyttöasteessa, jota seurataan ja johdetaan aktiivisesti.

Henkilöstökulut näyttäisivät toteutuvan hieman talousarviota suurempina johtuen mm. toimialueen täydentävistä yhteistoimintaneuvotteluista, jotka viivästyttivät sopeutustoimenpiteitä, ja osaltaan vaikuttivat rekrytointipulmiin ja vuokratyövoiman kasvaneeseen käyttöön.

Aineet, tarvikkeet, tavarat näyttäisivät toteutuvan hieman talousarviota pienempinä. Omaishoidon tuen ennustetaan ylittävän 1,4 milj. euroa.

Ikääntyneiden toimintakyvyn edistämisen suunnitelma 2023–2026 on edennyt kirjattujen toimenpiteiden mukaisesti, ennaltaehkäisevät toimet edistävät arjen hallintaa ja hyvinvointia. Suunnitelma vastaa tämänhetkistä organisaatorakennetta.

Hyvinvointialueelle on haettu lisärahoitusta ikääntyneiden palveluihin lakisääteisyys toteutumisen turvaamiseksi palvelujen tarpeen arviointien toteuttamiseen, ikääntyneiden päivätoiminnan käynnistämiseen sekä asumispalvelujen järjestämiseen.

Kesäkuun toteumatietojen perusteella laadittu tulosennuste näyttää, että ikääntyneiden palvelut ei tule saavuttamaan asetettua taloustavoitetta. Kesäkuun toteumatietojen perusteella on arvioitu, että koko tilikauden alijäämä olisi noin 5,5 milj. Tämä olisi noin 8,7 milj. euroa muutettua talousarviota huonompi tulos.

1000 EUR	TA2025	MTA2025 OMK1	Muutos OMK2	MTA2025 OMK2	Toteuma 1-6/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	44 455	44 403	0	44 403	20 135	45,3 %
Toimintakulut	191 791	186 846	16	186 862	90 458	48,4 %
Toimintakate	-147 336	-142 443	-16	-142 459	-70 323	49,4 %
Valtion rahoitus	145 822	145 969	0	145 969	72 978	50,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-2	
Vuosikate	-1 514	3 526	16	3 510	2 653	75,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	366	366	0	366	188	51,3 %
Tilikauden tulos	-1 881	3 159	16	3 144	2 465	78,4 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 881	3 159	16	3 144	2 465	78,4 %

Taulukko 11. Ikääntyneiden palvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Operatiivinen mittaristo

Asiakaskokemusta mitataan säännöllisesti ja kattavasti. Ikääntyneiden palvelujen toimialueen NPS- tavoitteeksi on asetettu 55. NPS oli Q2:lla noin 64. Toimialueella saatu tulos on kansallisesti kiitettävällä tasolla.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaan palvelutarpeen arviointi on tehtävä viipymättä. Yli 75-vuotiaalle on palvelutarvearviointi aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta. Sosiaalipalvelut on järjestettävä kolmen kuukauden kuluessa asiakkaan asian kiireellisyys huomioiden. Asiakkaiden palvelutarpeiden arvioinnin aloittamisessa on ilmennyt viiveitä ja tavoitteeseen ei ole päästy.

Omaishoidon tukea haastaa määrärahojen niukkuus. Tuki on kuitenkin kyetty myöntämään lakisääteisessä määräajassa omaishoidon tuen myöntämisen perusteet täyttävälle hakijoille.

Kotihoidon saatavuudeksi strategisissa tavoitteissa on asetettu 7 vuorokautta vireille tulosta. Strategisen tavoitteen mukaista saatavuusajan seurantaa on vaikea mitata luotettavasti, koska käytössä oleva asiakastietojärjestelmä, kerätyt taustatiedot sekä lakisääteiset asiakasprosessin työvaiheet vaikeuttavat tiedonkeruuta. Asetettuun tavoitteeseen kotihoidon strategisessa tavoitteessa ei päästy. Lakisääteinen saatavuusaika kotihoidossa toteutuu hyvin. Palvelun saatavuuden parantamiseen panostettiin lisäämällä kolme sosiaaliohjaajaa kotiutettavien asiakkaiden palvelujen tarpeen arviointiin sekä kuusi työntekijää kotihoitoon. Resurssilisäykset toteutuivat vasta kesän aikana yhteistoimintaprosessin viivästymisen takia.

Asumispalvelujen tavoitetta ei ole saavutettu, vaikka omien asumispalveluyksiköiden täyttöaste on ollut erittäin hyvällä tasolla. Asumispalvelujen järjestämisessä on ollut merkittäviä haasteita. Toisen kvartaalin aikana asumiseen odottajien kokonaislukumäärä on kasvanut, samoin yli 90 vuorokautta odottaneiden määrä. Yli 90 vuorokautta odottaneita oli heinäkuun lopussa 103. Eniten odottajia on ollut yhteisölliseen asumiseen (150–180). Ympäri vuorokautiseen asumispalveluun odottajia on ollut merkittävästi vähemmän (60–80). Toimialueen pyrkimys palvelurakenteen keventämiseen vaikuttaa kokonaisuutena oikeasuuntaiselta. Toimialue käyttää ostopalveluja. Yhteisöllisen asumisen tuottamiseen tulisi myös yhteistyökumppaneiden sitoutua. Ikääntyneiden asumisen palvelujen tarve on vahvasti noususuuntainen. Toimialueen resurssivaje on ilmeinen.

Henkilöstön saatavuus ja pitovoima on parantunut. Henkilöstön lähtövaihtuvuus on asetetussa tavoitteessa.

eNPS luku on saatu kohoamaan alkuvuodesta liki tavoitteeseen, ollen 19.

Ikääntyneiden palvelut						
Operatiiviset tavoitteet	Operatiiviset mittarit	Mittarin tavoite	Tavoitearvo	Muutettu tavoitearvo okv1	Toteuma okv1	Toteuma okv2
Toimialueen asiakkaat ovat tyytyväisiä	NPS	Kuinka todennäköisesti asiakkaat suosittelevat toimialueen palveluja muille?	75	55	63,9	64,2
Palvelutarve todennetaan oikea-aikaisesti	Palvelutarpeen arvioinnin aloittaminen määräajassa yli 75 vuotta täyttäneille	7 arkipäivää	100 %	100 %	72 %	65 %
Toimialueen palvelut ovat tarvetta vastaavat	Omaishoidontuen saatavuus määräajassa	3 kk	100 %	100 %	100 %	100 %
Toimialueen palvelut ovat tarvetta vastaavat	Kotihoitopalvelun saatavuus määräajassa	7 arkipäivää	100 %	100 %	60 %	46 %
Toimialueen palvelut ovat tarvetta vastaavat	Asumispalvelujen saatavuus määräajassa	3 kk	100 %	100 %	58 %	52 %
Toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön lähtövaihtuvuus	Henkilöstön lähtövaihtuvuus alittaa tavoitearvon	6 %	6 %	7 %	7 %
Toimialueen talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimialueen toimintakate on enintään talousarvion mukainen	-147,3 M€	-142,4 M€	-144,0 M€	-151,2 M€
Toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa	eNPS	Kuinka todennäköisesti toimialueen työntekijät suosittelevat Siun sotea työnantajana muille?	20	20	6	19

Taulukko 12. Ikääntyneiden palvelujen operatiiviset mittarit

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut

Talous

Toimialue on jäämässä muutetusta toimintakatteen tavoitearvosta n. 4 milj. euroa. Toimintatuotoissa poikkeama tavoitteesta ennustetaan olevan noin miljoonan ja toimintakulujen ennustetaan ylittävän noin 3 miljoonalla.

Toimintatuottojen poikkeama koostuu pääosin suun terveydenhuollon asiakasmaksuista, jotka ovat vähentymässä vuoteen 2024 nähden vähentyneiden suoritteiden vuoksi. Vuoden 2024 erillisrahoitettu ylimääräinen toiminta jonojenpurkamiseksi ei jatku enää vuonna 2025. Toimintakulujen talousarvion toteutumisen suurimmat haasteet ovat aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa. Hoitotarvikkeiden kulutus on robottikirurgian käyttöönoton myötä kasvussa. Myös lääkkeissä ja hoitotarvikejakelussa on tulossa ylitystä talousarvioon nähden. Sopimusten tarkastelulla, kustannustietoisuutta lisäämällä ja hoitotarvikevalikoiman tarkastelulla pyritään saamaan tarvikekustannuksia pienemmäksi.

Lääkäripalvelujen ostojen vähentymisen myötä kulurakenne on siirtymässä henkilöstökuluihin, mutta tämän vaikutukset näkyvät hitaasti henkilöstökulujen ja ostojen kokonaisuudessa. Hoitotyön osalta vastaanottopalveluissa ja kuntoutumisen palveluissa tilannetta tarkasteltiin kevään yt-neuvotteluissa. Hoitotyön mitoituksen tarkastelua tehdään aktiivisesti kaikissa yksiköissä, painopisteen ollessa loppuvuonna erikoissairaanhoidon toiminnassa.

Vuokratyövoimankäyttöä on vähennetty suunnitellusti erityisesti lääkärityövoimassa. Kesän 2025 helletilanne näkyy lisääntyneissä henkilöstökuluissa, mm kesäksi suljettu vuodeosasto 2B jouduttiin avaamaan noin viikkoa ennen suunnitellun sulun päättymistä. Hälytystöitä jouduttiin käyttämään arvioitua enemmän. Talouden riskinä ovat edelleen asiakaspalvelujen ostot muilta hyvinvointialueilta sekä erikoissairaanhoidon jonojenpurusta johtuvat kustannukset.

Kesäkuun toteumatietojen perusteella laadittu tulosennuste näyttää, että terveys- ja sairaanhoitopalvelut ei tule saavuttamaan asetettua taloustavoitetta. Kesäkuun toteumatietojen perusteella on arvioitu, että koko tilikauden ylijäämä olisi noin 3,0 milj. Tämä olisi noin 4,6 milj. euroa muutettua talousarviota huonompi tulos.

1000 EUR	TA2025	MTA2025 OMK1	Muutos OMK2	MTA2025 OMK2	Toteuma 1-6/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	38 303	40 501	0	40 501	17 557	43,3 %
Toimintakulut	353 337	344 100	13	344 113	159 152	46,2 %
Toimintakate	-315 033	-303 599	-13	-303 612	-141 595	46,6 %
Valtion rahoitus	316 528	316 798	0	316 798	158 402	50,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	-3	
Vuosikate	1 495	13 199	-13	13 186	16 804	127,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	5 577	5 572	0	5 572	2 555	45,9 %
Tilikauden tulos	-4 082	7 626	-13	7 613	14 248	187,1 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-4 082	7 626	-13	7 613	14 248	187,1 %

Taulukko 13. Terveys- ja sairaanhoitopalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Operatiivinen mittaristo

Erikoissairaanhoidon kiireettömien potilaiden hoitoonpääsy ei ole lakisääteisellä tasolla. Hyvinvointialue on hakenut lisärahoitusta mm. näiden jonojen kuntoon saattamiseksi. Päätöksiä on odotettavissa syksyn 2025 aikana. Valvira on lähestynyt mahdollista uhkasakkoa edeltävällä selityspyynnöllä liittyen erikoissairaanhoidon jonotilanteeseen. Vastine tähän on lähetetty 8.8.2025. Toimialue on tehnyt kartoituksen ja toimintasuunnitelman jonojen purkamiseen omana lisätyönä, palvelujen ostoina ja muiden hyvinvointialueiden kanssa tehtävänä yhteistyönä. Hoitojonojen lakisääteisyys kuntoon saattamisen kustannuksiksi on arvioitu n. 17,8 milj. euroa. Jononpurkutoiminnan käynnistämistä joudutaan lykkäämään lisärahoituspäätöksen saamiseen saakka. Perusterveydenhuollon hoitoonpääsyn määräajat muuttuivat 1.1.2025 lukien. Hoitoonpääsyn suhteen tilanne on avosairaanhoidossa kohtalaista ja suun terveydenhuollossa hyvää tasoa.

Asiakastyytyväisyys on pysynyt erinomaisella tasolla ja henkilöstön lähtövaihtuvuus on alhaista sekä asetetun tavoitteen mukaista. Mieliyksikön toiminnan käynnistyminen pyrkii vastaamaan hyvinvointialueen haasteisiin lasten, nuorten ja perheiden palvelujen saatavuudessa. Mittareiden valossa henkilökunnan tilanne on toimialueella tavoitteiden mukainen.

YTA-yhteistyötä on toteutettu keväällä 2025 valmistuneen työnjakoselvityksen osalta, jossa käytiin läpi tekoniivkirurgian ja silmäsairauksien hoitomahdollisuuksia alueella tulevaisuudessa. Erikoissairaanhoidon osalta työnjakoselvitystä tarkennetaan syksyn 2025 aikana osana YTA-sopimus prosessia.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut						
Operatiiviset tavoitteet	Operatiiviset mittarit	Mittarin tavoite	Tavoitearvo	Muutettu tavoitearvo ovk1	Toteuma ovk1	Toteuma ovk2
Toimialueen asiakkaat ovat tyytyväisiä	NPS	Kuinka todennäköisesti asiakkaat suosittelevat toimialueen palveluja muille?	75	75	79,5	79,3
Hoitoon pääsy erikoissairanhoidossa (hoidon tarpeen arvio)	Hoitoonpääsy esh hoidontarpeenarvio	Hoitotakuun mukainen	100 %	100 %	89 %	83 %
Hoitoon pääsy erikoissairanhoidossa (hoitojono)	Hoitoonpääsy ESH hoitojono	Hoitotakuun mukainen	100 %	100 %	77 %	69 %
Hoitoon pääsy perusterveydenhuollossa (suun terveydenhuolto)	Hoitoonpääsy suun terveydenhuolto	Hoitotakuun mukainen	100 %	100 %	98 %	98 %
Hoitoon pääsy perusterveydenhuollossa (avosairaanhoito)	Hoitoonpääsy PTH	Hoitotakuun mukainen	100 %	100 %	93 %	89 %
Toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön lähtövaihtuvuus	Henkilöstön lähtövaihtuvuus alittaa tavoitearvon	6 %	6 %	4,6 %	3,9 %
Toimialueen talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimialueen toimintakate on enintään talousarvion mukainen	-315,0 M€	-303,6 M€	-307,6 M€	-308,2 M€
Toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa	eNPS	Kuinka todennäköisesti toimialueen työntekijät suosittelevat Siun sotea työnantajana muille?	20	20	-7	-1

Taulukko 14. Terveys- ja sairaanhoitopalvelujen operatiiviset mittarit

Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelut

Talous

Toimialueen toimintatuotot olivat 2,1 milj. euroa (TOT 38,6 %) ja toimintakulut 15,6 milj. euroa (TOT 46,3 %). Talousennusteen mukaan toimintakate uhkaa muodostua noin 0,13 milj. euroa alijäämäiseksi, joka johtuu hälytys- ja haittarahasopimuksen tulkinnasta aiheutuvista palkkasaatavista ja ensihoitopalvelun toimintatuottojen alittumisesta. SUO25-ohjelman toimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti ja niiden avulla on pystytty parantamaan toimintakatetta.

Kesäkuun toteumatietojen perusteella laadittu tulosenuste näyttää, että pelastuslaitos ja turvallisuuspalveluilla on haasteita saavuttaa asetettu taloustavoite. Kesäkuun toteumatietojen perusteella on arvioitu, että koko tilikauden tulos olisi lähellä nollaa. Tämä olisi noin 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota huonompi tulos.

1000 EUR	TA2025	MTA2025 OVK1	Muutos OVK2	MTA2025 OVK2	Toteuma 1-6/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	5 462	5 492	0	5 492	2 121	38,6 %
Toimintakulut	34 277	33 785	0	33 785	15 633	46,3 %
Toimintakate	-28 815	-28 293	0	-28 293	-13 512	47,8 %
Valtion rahoitus	30 082	30 108	0	30 108	15 053	50,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	
Vuosikate	1 266	1 815	0	1 815	1 540	84,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	1 654	1 654	0	1 654	789	47,7 %
Tilikauden tulos	-388	161	0	161	751	467,8 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-388	161	0	161	751	467,8 %

Taulukko 15. Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Toiminta ja operatiivinen mittaristo

Pelastustoimella on ollut hälytystehtäviä yhteensä 1 091 kappaletta ja palveluintegraatiota tukevia tehtäviä 305 kappaletta. Pelastustoimen tehtävät ovat vähentyneet noin 8 % edelliseen toimintavuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Pelastustoimen ensimmäinen pelastusyksikkö saavutti onnettomuuskohteet 9:33 minuutissa. Asetettu tavoiteaika ylittyi puolella minuutilla. Pelastustoimen palvelutaso on toteutunut pääsääntöisesti palvelutasopäätöksen mukaisena, mutta palvelutasossa on kahdessa riskiruudussa pitkäaikainen puute (Joensuu Rantakylä ja Penttilä).

Pelastuslaitoksen valvontatehtävät ja onnettomuuksien ehkäisyn muut tehtävät ovat toteutuneet valvontasuunnitelman mukaisesti. Alkuvuoden aikana suoritettiin 969 valvontatehtävää ja turvallisuuskoulutukseen osallistui 5 563 henkilöä. Riskikohteiden palotarkastuksien toteumassa ollaan jäljessä asetetusta tavoitteesta, mikä johtuu tarkastushenkilöstön poissaoloista ja henkilötyökehyksen pienentämisestä talouden tasapainottamiseksi.

Tulipaloissa menehtyi alkuvuoden aikana 1 henkilö ja loukkaantui 4 henkilöä sekä aiheutui 2,2 milj. euron omaisuusvahingot. Muissa onnettomuuksissa on loukkaantunut yhteensä 96 henkilöä ja menehtynyt 11 henkilöä. Pelastuslaitos on pelastanut 43 henkilöä onnettomuuden tai tulipalon aiheuttamasta vaaratilanteesta. Pelastuslaitoksen pelastaman omaisuuden arvoksi arvioidaan ensimmäisellä osavuodella olevan noin 41 milj. euroa.

Ensihoitopalvelulla on ollut 14 293 hätäkeskuksen välittämää tehtävää ja palveluintegraatiota tukevia tehtäviä 1 305 kappaletta. Hätäkeskuksen välittämät tehtävät ovat vähentyneet 12,8 %. Virtuaaliyksiköllä on ollut 1 436 tehtävää. Ensihoitopalvelun toimintavalmiusajan tavoiteaikoja ei ole ollut saatavilla OVK 1 jälkeen THL:n raportoinnin teknisten ongelmien takia. Toteumat on kirjattu mittareihin viimeisen luotettavan tiedon mukaisesti.

Myös NPS-mittareiden tiedot puuttuvat.

Palveluintegraatiota tukevat tehtävät ovat vähentyneet edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna noin 3 %. Tehtäviä oli ensimmäisen ja toisen vuosineljänneksen aikana yhteensä 1 610 kappaletta. Tehtävien vähenemiseen on vaikuttanut mm. kotisairaalan toiminnan laajentuminen ja vakiintuminen.

Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelut						
Operatiiviset tavoitteet	Operatiiviset mittarit	Mittarin tavoite	Tavoitearvo	Muutettu tavoitearvo okv1	Toteuma okv1	Toteuma okv2
Toimialueen asiakkaat ovat tyytyväisiä	NPS	Kuinka todennäköisesti asiakkaat suosittelevat toimialueen palveluja muille?	75	75	92 %	Ei tietoa
Palvelujen saatavuus	Ensimmäisen pelastusyksikön toimintavalmiusaika (mediaani)	Pelastustoimen ensimmäisen yksikön onnettomuuskohteen tavoittamisaika (min:ss)	9:00 min	9:00 min	100 %	97 %
Viranomaisvalvonnan suunnitelman toteutuminen	Valvontasuunnitelman toteutuminen A1-A6 kohteissa	Riskikohteiden palotarkastukset % asetetusta tavoitteesta	100 %	100 %	100 %	80 %
Toimialueiden välisen integraation toteutuminen	Palveluintegraation kehittyminen	Yhteistyötehtävien lukumäärät muiden toimialueiden kanssa (virka-aputehtävät ja kotiin vietävät palvelut).	3000 tehtävää	3000 tehtävää	99 %	100 %
Palvelujen saatavuus	Ensihoitoyksikön potilaan tavoittamisaika ydintaajama	Tavoittamisaika 50 % A-B kiireellisyysluokan tehtävissä sekä tavoittamisaika 90 % A-B kiireellisyysluokan tehtävissä.	8:00 min/ 12:00 min	8:00 min/ 12:00 min	97 %	98 %
Palvelujen saatavuus	Ensihoitoyksikön potilaan tavoittamisaika muu taajama	Tavoittamisaika 50 % A-B kiireellisyysluokan tehtävissä sekä tavoittamisaika 90 % A-B kiireellisyysluokan tehtävissä.	10:00 min/ 25:00 min	10:00 min/ 25:00 min	96 %	100 %
Palvelujen saatavuus	Ensihoitoyksikön potilaan tavoittamisaika asuttu maaseutu	Tavoittamisaika 50 % A-B kiireellisyysluokan tehtävissä sekä tavoittamisaika 90 % A-B kiireellisyysluokan tehtävissä.	20:00 min/ 35:00 min	20:00 min/ 35:00 min	96 %	96 %
Toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön lähtövaihtuvuus	Henkilöstön lähtövaihtuvuus alittaa tavoitearvon	6 %	6 %	3 %	3 %
Toimialueen talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimialueen toimintakate on enintään talousarvion mukainen	-28,8 M€	-28,3 M€	-28,5 M€	-28,4
Toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa	eNPS	Kuinka todennäköisesti toimialueen työntekijät suosittelevat Siun sotea työnantajana muille?	20	20	-10	-10

Taulukko 16. Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelujen operatiiviset mittarit

Hallintopalvelut

Toiminta

Hallintopalvelut ovat hakeneet muotoaan vuoden 2024 alusta tehdyn organisaatiomuutoksen jälkeen. Toimialueella on ollut runsaasti määräaikaista palvelussuhteita, ja henkilöstöä on irtisanoutunut. Tilanne on näkynyt mm. työhyvinvoinnillisina haasteina. YT-neuvottelujen myötä avointen tehtävien täyttämistä on jouduttu lykkäämään, mutta kesän aikana tarpeellisia rekrytointia on voitu toteuttaa. Organisaatiomuutosta jatketaan ja hallintopalvelujen rakenne 1.1.2026 on määrä vahvistaa elokuussa yhdessä TKIO-rakenteen määrittämisen kanssa. SUO25-toimenpiteenä hankehenkilöstö siirtyy toimialueille vuoden loppuun mennessä.

Uusi aluevaltuusto kokoontui 4.6. ja valitsi toimielimet. Vaikuttamistoimielimet nimetään syyskuussa, kun valinnat kunnissa on saatu tehtyä. Luottamushenkilöitä perehdytetään pääsääntöisesti kokousten yhteydessä kesän ja syksyn aikana.

Talous

Hallintopalvelujen talouden ennuste on talousarvion mukainen. SUO25 toimenpiteet ovat edenneet pääsääntöisesti tavoitteiden mukaisesti. Aluevaalien järjestäminen aiheutti poikkeuksellisen kertaluontoisen n. 200.000 euron kustannuksen tälle vuodelle. Vanhojen hankkeiden loppumisen ja uusien aloittamisen ajankohdat

vaikuttavat talouden toteumaan tarkasteluajankohdasta riippuen. Vuositasolla hanketoimintaa tehdään suunnilleen edellisten vuosien mukaisella intensiteetillä. Toimialueella ei käytetä merkittävästi ostopalveluja ja kustannusrakenne on asiantuntijatyöstä johtuen henkilöstökuluvaltainen.

Kesäkuun toteumatietojen perusteella laadittu tulosennuste näyttää, että hallintopalveluilla on mahdollisuus saavuttaa asetettu taloustavoite. Kesäkuun toteumatietojen perusteella on arvioitu, että koko tilikauden tulos olisi lähellä nollaa. Tämä olisi muutetun talousarvion mukainen tulos.

1000 EUR	TA2025	MTA2025 OMK1	Muutos OMK2	MTA2025 OMK2	Toteuma 1-6/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	4 032	4 117	0	4 117	2 623	63,7 %
Toimintakulut	9 292	8 885	0	8 885	4 688	52,8 %
Toimintakate	-5 261	-4 768	0	-4 768	-2 066	43,3 %
Valtion rahoitus	5 194	5 201	0	5 201	2 600	50,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	
Vuosikate	-67	433	0	433	534	123,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	
Tilikauden tulos	-67	433	0	433	534	123,3 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-67	433	0	433	534	123,3 %

Taulukko 17. Hallintopalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Operatiivinen mittaristo

Hallintopalvelujen toimialueen erillisistä operatiivisista tavoitteista kahden – hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmaan kirjattujen toimintamallien vahvistamisen ja integraation, sekä verkkosivujen käytettävyyden ja saavutettavuuden paranemisen – tulokset eivät ole käytettävissä, vaan tiedot saadaan myöhemmin vuoden edetessä. Palvelujen laadun ja vaikuttavuuden parantamista tukeva laadun ja omavalvonnan kvartaaliraportti julkaistaan osavuositarkastuksen yhteydessä. Toimialueiden yhteisten tavoitteiden osalta henkilöstön lähtövaihtuvuus on tavoitetasoa korkeampi ja eNPS suosittelemiseksi tavoitetta matalampi. Hallintopalvelujen toimintakate-ennuste on tavoitetason mukainen.

Hallintopalvelut						
Operatiiviset tavoitteet	Operatiiviset mittarit	Mittarin tavoite	Tavoitearvo	Muutettu tavoitearvo ovk1	Toteuma ovk1	Toteuma ovk2
Valvontatyöllä ja -havainnoilla edistetään palvelujen laadun ja vaikuttavuuden parantamista	Raportointi osana laadun ja omavalvonnan kvartaaliraportointia.	Valvontatyö tukee toiminnan jatkuvaa parantamista, toiminnan ennaltaehkäisevyyden ja turvallisuuden edistämisen periaatteita	4 krt/vuosi	4 krt/vuosi	Raportti julkaistaan OVK1 yhteydessä	Raportti julkaistaan OVK2 yhteydessä
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmaan kirjattujen toimintamallien vahvistaminen ja integraatio.	Toimenpiteiden toteutumisen arviointi 1 krt/vuosi hyte-lautakunnassa.	Ehkäisevä päihdetyö, elintapaohjaus ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyö tukevat toimialueiden toimintaa.	Toimenpidemittareiden toteutuminen elintapaohjauksen, ehkäisevän päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn osalta	Toimenpidemittareiden toteutuminen elintapaohjauksen, ehkäisevän päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn osalta	Ei tietoa	Ei tietoa
Verkkosivujen uudistaminen asiakaslähtöisesti, käytettävyys ja saavutettavuus edellä: sisällöllinen uudistus vuoden 2025 aikana.	Verkkosivujen käyttäjäkysely	Verkkosivukävijöiden kokonaistyytyväisyys paranee uudistusta edeltävästä (kokonaistyytyväisyys 3,15/5)	3,5	3,5	Ei tietoa	Ei tietoa
Toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön lähtövaihtuvuus	Henkilöstön lähtövaihtuvuus alittaa tavoitearvon	6 %	6 %	7 %	7 %
Toimialueen talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimialueen toimintakate on enintään talousarvion mukainen	-5,3 M€	-4,8 M€	-4,8 M€	-4,8M€
Toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa	eNPS	Kuinka todennäköisesti toimialueen työntekijät suosittelevat Siun sotea työnantajana muille?	20	20	4	4

Taulukko 18. Hallintopalvelujen operatiiviset mittarit

Konsernipalvelut

Toiminta

Konsernipalvelujen tavoitteena on mahdollistaa palveluja tuottavia toimialueita menestymään omassa tehtävässään. Käytännössä tämä tarkoittaa, että jokaisen palvelualueen ja sitä kautta myös työntekijän on kehitettävä toimintaansa siten, että asiakkaamme (= muut palvelualueet sekä hyvinvointialuejohtaja) arvostavat konsernipalvelujen päivittäistä tekemistä.

Vuonna 2025 merkittävimpiä strategisia uudistushankkeita ovat uuden APTJ-järjestelmän hankinta ja käyttöönotto, kotoa kotiin- projekti ja ostopalvelujen strateginen ohjaus -projekti, joiden kaikkien koordinoituvastuu on konsernipalveluissa. Lisäksi lisäämme suunnitelmallisuutta, osallistumme alueellisten järjestämissuunnitelmien toteuttamiseen ja tuemme talouden sopeuttamistarpeen saavuttamista koko organisaatiossa.

Talous

Kaikille toimialueille on kohdistettu muutetussa talousarviossa yhteistoimintaneuvotteluissa sovittu neuvottelutulos, mikä tarkoittaa konsernipalvelujen osalta 7,4 milj. euron ylijäämäistä muutettua talousarviota.

Kesäkuun toteumatietojen perusteella laadittu tulossennuste näyttää, että konsernipalvelut tulee saavuttamaan asetetun taloustavoitteen selkeästi. Kesäkuun toteumatiedoissa tilikauden ylijäämä on n. 8,8 milj. euroa, minkä

perusteella on arvioitu, että koko tilikauden ylijäämä olisi noin 8,0 milj. euroa muutetun talousarvion tulostavoitetta parempi. Tämä tarkoittaa, että myös yhteistoimintaneuvotteluissa asetettu 10,5 milj. euron tehostamistavoite olisi toteutumassa n. 0,9 milj. euroa tavoitetta suurempana.

1000 EUR	TA2025	MTA2025 OMK1	Muutos OMK2	MTA2025 OMK2	Toteuma 1-6/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	27 879	28 209	0	28 209	11 375	40,3 %
Toimintakulut	199 544	191 440	0	191 440	88 933	46,5 %
Toimintakate	-171 665	-163 232	0	-163 232	-77 558	47,5 %
Valtion rahoitus	181 804	181 953	0	181 953	90 980	50,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 986	-1 786	0	-1 786	37	-2,1 %
Vuosikate	7 152	16 935	0	16 935	13 460	79,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	9 523	9 514	0	9 514	4 675	49,1 %
Tilikauden tulos	-2 371	7 421	0	7 421	8 784	118,4 %
Poistoeron muutos	26	26	0	26	13	49,6 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 345	7 448	0	7 448	8 797	118,1 %

Taulukko 19. Konsernipalvelujen lyhennetty tuloslaskelma

Operatiivinen mittaristo

Konsernipalvelujen operatiivinen mittaristo (taulukko 20) koostuu sekä koko hyvinvointialueen strategisista tavoitteista että muutamasta merkittävimmästä oman toimialueen seurattavista asioista.

Tavoitteemme on, että toimitilojen kustannukset alenevat 5 % edellisvuoteen verrattuna. Tavoite on kova, sillä aleneman pitää olla merkittävästi enemmän kuin 5 %, koska toimitilojen vuokratkustannukset kasvavat vuosittain sopimuskorotusten verran. Tällä hetkellä arvioidaan, että kustannukset alenisivat noin kaksi prosenttia, joten tavoite ei olisi toteutumassa. Loppuvuoden aikana olisi tärkeää saada mm. kuntien kanssa käytävät vuokraneuvottelut päätettyä tavoitteen mukaisesti, vielä tässä vaiheessa sitä ei ole mahdollista eurojen näkökulmasta arvioida.

Tavoitteemme on, että konsernipalvelujen vastuulla olevien tytär/osakkuusyhteisöjen kustannukset ovat enintään talousarvion mukaisia. Tällä hetkellä arvioidaan, että tämä tavoite olisi toteutumassa ja yhtiöiden talousarviot olisivat alittumassa noin 1,0 milj. euroa. Varsinkin Polkka Oy:n osalta on talouskehitys ollut arvioita tuloksekaampaa.

Tavoitteenamme on, että hyvinvointialueen ostaminen tehostuu. Hankintaprosessien tehokkuuden uudistaminen on edennyt suunnitelmallisesti ja hankintojen ennakkovaikutusten arvioinnin toimintamalli on uudistettu ja käyttöön otettu. Systemaattisen ennakkovaikutusten arvioinnin toteutumisesta kaikissa käynnistyneissä hankinnoissa ei kuitenkaan vielä 2. osavuosisikatsauksen yhteydessä ole luotettavaa arvoa käytettävissä.

Tavoitteenamme on, että toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö. Tavoittelemme henkilöstön lähtövaihtuvuuden pienentämistä vuoden 2024 tasosta. Vuoden 2025 tavoitteena on, että henkilöstön lähtövaihtuvuus on enintään 6 %. Kesäkuun lopussa lähtövaihtuvuus oli 4,0 %, joten mittari on tavoitteessa.

Tavoitteenamme on, että toimialueen talous on tasapainossa. Vuoden 2025 muutetun talousarvion tavoitteena on, että toimintakate on vähintään -163,2 milj. euroa. Kesäkuun taloustietojen perusteella toimintakate olisi asettumassa noin -155,6 milj. euron tasolle, joten taloustavoite olisi toteutumassa.

Tavoitteenamme on, että toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa. Työntekijäkokemusta mitataan eNPS-suosittelemisindeksin avulla. Ensimmäistä kertaa toteutettavan mittauksen tavoitearvoksi on asetettu kaikille toimialueille luku 20, joka määräytyy hyvinvointialueiden aikaisempien tuloksien perusteella. Kesäkuun aikana toteutettiin toinen työntekijäkokemuksen mittaus, jonka perusteella konsernipalvelujen suosittelemisindeksiksi muodostui 12, joka on hieman ensimmäistä mittausta parempi tulos. Toisen mittauksen perusteella tunnusluku ei kuitenkaan ole tavoitteen mukainen.

Konsernipalvelut						
Operatiiviset tavoitteet	Operatiiviset mittarit	Mittarin tavoite	Tavoitearvo	Muutettu tavoitearvo ovk1	Toteuma ovk1	Toteuma ovk2
Toimitilojen määrä tukee palvelutuotannon muutoksia	Toimitilojen kokonaismäärä ja kustannukset	Toimitilojen kustannukset alenevat edellisvuoteen verrattuna	5 %	5 %	2 %	2 %
Konserniohjauksen toimivuus	Konsernipalvelujen vastuulla olevien tytär/osakkuusyhteisöjen talousarvion seuranta	Konsernipalvelujen vastuulla olevien tytär/osakkuusyhteisöjen kustannukset ovat enintään talousarvion mukaisia	Talousarvion (ylitys/alitus)	Talousarvion (ylitys/alitus)	Kumulatiivinen alitus 0,6 M€	Ennuste koko vuodelle noin 1 m€ alitus
Hyvinvointialueen ostaminen tehostuu	Hankinnan vaikuttavuuden ennakoarvioinnin toteutuminen arvoltaan > 9 000 euron ylittävien hankintojen osalta	Kuinka usein hankintaprosessissa tehdään systemaattinen arvio sen kokonaistaloudellisista vaikutuksista ennen hankinnan käynnistämistä?	85 %	85 %	Ei tietoa	Ei tietoa
Toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön lähtövaihtuvuus	Henkilöstön lähtövaihtuvuus alittaa tavoitearvon	6 %	6 %	4 %	4 %
Toimialueen talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimialueen toimintakate on enintään talousarvion mukainen	-171,7 M€	-163,2 M€	-161,2 M€	-155,6
Toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa	eNPS	Kuinka todennäköisesti toimialueen työntekijät suosittelevat Siun sotea työnantajana muille?	20	20	10	12

Taulukko 20. Konsernipalvelujen operatiiviset mittarit

Hyvinvointialueen johto

Toiminta

Hyvinvointialuejohtaja vastaa koko organisaatiota koskevasta toiminnan uudistamisesta. Strateginen kehittäminen toteutetaan toimialuerajat ylittävillä strategisina uudistushankkeina. Johtoryhmä toimii strategisten hankkeiden ohjausryhmänä ja toimialueiden henkilöstö osallistuu laajasti moniammatillisissa projektiryhmissä tapahtuvaan kehittämistyöhön. Pitkäjänteiseen toiminnan ja palvelutuotannon uudistamiseen keskittyvät strategiset hankkeet ulottuvat koko taloussuunnittelukaudelle ja niiden toteutumista on analysoitu tarkemmin luvussa 4.

Koko hyvinvointialueen toimintaa arvioidaan lisäksi hyvinvointialueen strategisten mittareiden avulla, jotka on analysoitu tarkemmin kohdassa 2.2.

Hyvinvointialueen johto on organisoitumassa uudelleen vuoden 2026 alusta aluevaltuuston toimialuejakoa koskevan päätöksen mukaisesti. Hyvinvointialuejohdon kustannuspaikalle keskitettäisiin koko organisaatiota palvelevat hallintopalvelut, strategia- ja TKIO (tutkimus, kehittäminen, innovaatiot, oppiminen) -toimintaa tukevat palvelut sekä viestintäpalvelut. Johdon uudelleen organisoituminen toteutetaan sisäisin järjestelyin, olemassa olevaa henkilöstöä ja osaamista hyödyntäen.

Talous

Alkuperäisessä talousarviossa hyvinvointialueen johtoon yhdelle kustannuspaikalle oli kohdennettu 30 milj. euron talouden sopeuttamistarve, joka on muutetussa talousarviossa kohdennettu kaikille toimialueille helmikuussa 2025 päättyneiden yhteistoimintaneuvottelujen tulosten perusteella.

Alkuvuoden hieman ennakoitua suuremmasta toteumasta huolimatta hyvinvointialueen johdon arvioidaan pysyvän muutetussa talousarviossa.

1000 EUR	TA2025*	MTA2025 OK1	Muutos OK2	MTA2025 OK2	Toteuma 1-6/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	-29 097	903	0	903	549	60,8 %
Toimintakate	29 097	-903	0	-903	-549	60,8 %
Valtion rahoitus	891	892	0	892	446	50,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	
Vuosikate	29 989	-11	0	-11	-103	945,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	
Tilikauden tulos	29 989	-11	0	-11	-103	945,5 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	29 989	-11	0	-11	-103	945,5 %

*Strateginen uudistusohjelma 30M€ mukana toimintakuluissa

Taulukko 21. Hyvinvointialueen johdon lyhennetty tuloslaskelma

Ympäristöterveydenhuolto

Talous

Ympäristöterveydenhuollon talousarvio on valmisteltu ylijäämäiseksi, jotta on mahdollista kattaa sisäiset lähinnä konsernipalvelujen toimikuluina olevat sisäiset kuluerät. Tämä tarkoittaa, että toimintakatteella on katettava ympäristöterveydenhuoltoon kohdistuvat sisäiset menot ja vyörytykset, kuten toimitiloista aiheutuvat kulut, ICT sekä hallinto-, tuki- ja henkilöstöpalvelut. Talousennusteen mukaan talousarvio olisi ylittymässä 0,3 milj. euroa. Talousarviovaiheessa jouduimme karsimaan kustannuksia reilusti niukan rahoituksen vuoksi ja näyttää siltä, että sisäisten erien ja vyörytysten budjetti ei riitä kattamaan kaikkia syntyviä kustannuksia. Ennuste sisältää kuitenkin vielä epävarmuustekijöitä mm. YT-toimenpiteiden, eläinlääkäreiden erilliskorvausten tason ja tulokertymän

osalta. Terveysvalvonnan maksutaksat nousivat 1.5.2025 ja eläinlääkintähuollon maksujen uudistamisesta valmistellaan 1.1.2026 tulevan uuden lainsäädännön pohjalta.

Ympäristöterveydenhuollon tulostavoite tullaan kuitenkin saavuttamaan perussopimuksen mukaisella tasauksella tilinpäätöksen yhteydessä.

1000 EUR	TA2025	MTA2025 OMK1	Muutos OMK2	MTA2025 OMK2	Toteuma 1-6/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	5 548	5 548	0	5 548	2 786	50,2 %
Toimintakulut	4 739	4 739	0	4 739	2 137	45,1 %
Toimintakate	809	809	0	809	649	80,2 %
Valtion rahoitus	0	0	0	0	0	
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	
Vuosikate	809	809	0	809	649	80,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	18	18	0	18	7	39,4 %
Tilikauden tulos	791	791	0	791	642	81,1 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	791	791	0	791	642	81,1 %

Taulukko 22. Ympäristöterveydenhuollon lyhennetty tuloslaskelma.

Toiminta ja operatiivinen mittaristo

Ympäristöterveydenhuollon toimialue tuottaa ympäristöterveydenhuollon palvelut Pohjois-Karjalan 13 kunnalle. Toiminta jakaantuu kahteen palvelualueeseen: eläinlääkintähuoltoon ja terveystalvontaan. Henkilöstön lähtövaihtuvuus on ollut pientä, mutta tänä vuonna toimialueella tapahtuu useita eläköitymisiä. Uutena mittarina toimiva henkilöstön työpaikan suosittelevuus (eNPS) on parantunut, mutta on edelleen varsin matalalla tasolla (4).

Terveystalvonnalla on kaksi operatiivista mittaria: tehtyjen tarkastuksien kokonaismäärä ja sairastumis- ja haittailmoitusten määrä (SaHa-ilmoitukset). Tarkastuksien kokonaismäärä on täysin tavoitteessa, vaikka terveystalvonnan resursseissa on ollut vajetta johtuen siitä, että vapautuneita virkoja ei ole täytetty vuosilomien aikana. Sairastumis- ja haittailmoituksia on ollut yhteensä 12. Tavoitteena näiden osalta on, että niitä on alueellamme mahdollisimman vähän. Saha-ilmoitukset tehdään Ruokaviraston ylläpitämään sähköiseen ilppa.fi - palveluun sairastumisesta tai muusta terveyshaittaepäilystä (SaHa), jonka epäillään aiheutuneen elintarvikkeesta, talousvedestä tai uimavedestä; esimerkiksi ruokamyrkytyksestä tai allergisesta reaktiosta. Ilmoitus voidaan tehdä myös haitasta, joka on havaittu elintarvikkeessa, talousvedessä tai uimavedessä; esimerkiksi vierasesineitä elintarvikkeessa tai jotain poikkeavaa talous- tai uimavedessä. Terveystalvonta on valmistellut uutta työnjakoa ja suunnitelmien mukainen toiminta käynnistyy kesälomien jälkeen.

Eläinlääkintähuollolla on kolme operatiivista mittaria: käyntimäärät vastaanotoilla ja tiloilla virka- ja päivystysaikaan sekä eläinten hyvinvointitarkastuksien lukumäärät. Tehdyistä tilakäynneistä 26 % tapahtui päivystysaikaan klo 16–08 (tavoitetaso vuositasolla max. 21 %). Vastaanottokäynneistä puolestaan 12 % tapahtui

päivystysaikaan (tavoitetaso vuositasolla max. 10 %). Eläinten hyvinvointitarkastuksien määrä jää jonkin verran tavoitteestaan, mikä johtuu siitä, että tapaukset ovat entistä monisyisempiä ja selvityksien teko vaatii enemmän aikaa. Eläinlääkintähuollon voimavaroja on käytetty uuden 1.1.2026 voimaan tulevan eläinlääkintähuoltolain aiheuttamien muutoksien valmisteluun alueellamme.

Ympäristöterveydenhuolto						
Operatiiviset tavoitteet	Operatiiviset mittarit	Mittarin tavoite	Tavoitearvo	Muutettu tavoitearvo ovk2	Toteuma ovk1	Toteuma ovk2
Toimialueen asiakkaat ovat tyytyväisiä	NPS	Kuinka todennäköisesti asiakkaat suosittelevat toimialueen palveluja muille?	75	75	100	Ei tietoa
Saavutamme tarkastussuunnitelman tavoitteen	Terveysvalvonnan tarkastuksien lukumäärä	Miten tarkastussuunnitelman kokonaistavoitemäärä toteutuu?	Kuukausitavoite 128	384	383	416
Hoidamme terveysvalvonnan viranomaistehtävää	Sairastumis- ja haittaepäilyilmoitusten lukumäärä (SaHa-ilmoitukset)	Miten paljon SaHa-ilmoituksia esiintyy?	Mahdollisimman vähän SaHa-ilmoituksia	0	17	12
Hoidamme eläinlääkintähuollon viranomaistehtävää, vastaanotto	Eläinlääkintähuollon vastaanottokäynnit	Miten paljon käyntimääriä eläinlääkärin vastaanotolla virka- ja päivystysaikaan	kk-tavoite 2040	6120	6123	6513
Hoidamme eläinlääkintähuollon viranomaistehtävää, tilat	Eläinlääkintähuollon tilakäynnit	Miten paljon tilakäyntejä virka-aika- ja päivystysaikaan	kk-tavoite 516	1548	1123	1071
Toteutamme eläinten hyvinvointilainsäädännön tehtäviä	Eläinten hyvinvointitarkastuksien lukumäärä	Miten paljon eläinten hyvinvointitarkastuksia?	kk-tavoite 23	69	41	51
Toimialueella on hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön lähtövaihtuvuus	Henkilöstön lähtövaihtuvuus alittaa tavoitearvon	6 %	6 %	6 %	2 %
Toimialueen talous on tasapainossa	Toimintakate	Toimialueen toimintakate on enintään talousarvion mukainen	+0,8 M€	+0,8 M€	0,81 M€	0,81 M€
Toimialueen luottamus ja maine ovat kunnossa	eNPS	Kuinka todennäköisesti toimialueen työntekijät suosittelevat Siun sotea työnantajana muille?	20	20	-7	4

Taulukko 23. Ympäristöterveydenhuollon operatiiviset mittarit

7 Hyvinvointialueen tulos- ja rahoituslaskelma sekä talousarvion sitovuus

Taulukossa 24 on esitetty hyvinvointialueen talousarvio, muutettu talousarvio sekä toisen kvartaalin toteumat. Talousarvion tuloslaskelmaosaan esitetään +-0 talousarviomuutoksia, joilla ei ole vaikutuksia tilikauden yli-/alijäämään.

1000 EUR	TA2025	MTA2025 OVK1	Muutos OVK2	MTA2025 OVK2	Toteuma 1-6/2025	Toteuma %
Toimintatuotot	137 445	140 037	0	140 037	62 372	44,5 %
Myyntituotot	32 724	33 944	0	33 944	16 364	48,2 %
Maksutuotot	66 507	67 460	0	67 460	29 634	43,9 %
Tuet ja avustukset	15 813	16 056	0	16 056	8 748	54,5 %
Muut toimintatuotot	22 402	22 577	0	22 577	7 625	33,8 %
Toimintakulut	934 071	938 608	0	938 608	444 692	47,4 %
Henkilöstökulut	474 845	480 298	-50	480 248	218 295	45,5 %
Palvelujen ostot	334 565	333 059	41	333 100	164 302	49,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	63 085	63 237	4	63 241	31 863	50,4 %
Avustukset	14 371	14 358	0	14 358	6 977	48,6 %
Muut toimintakulut	47 206	47 655	5	47 660	23 255	48,8 %
Toimintakate	- 796 626	- 798 571	0	- 798 571	- 382 320	47,9 %
Valtion rahoitus	836 801	837 533	0	837 533	418 767	50,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	- 2 986	- 1 786	0	- 1 786	31	-1,7 %
Vuosikate	37 189	37 176	0	37 176	36 477	98,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	17 215	17 202	0	17 202	8 253	48,0 %
Tilikauden tulos	19 974	19 974	0	19 974	28 224	141,3 %
Poistoeron muutos	26	26	0	26	13	49,6 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	20 000	20 000	0	20 000	28 237	141,2 %

Taulukko 24. Hyvinvointialueen talousarvio, muutettu talousarvio ja toimintakulujen toteuma

Talousarvion sitovuus

Aluevaltuuston hyväksymän TA25-kirjan mukaan hyvinvointialueen tuloslaskelman vuosikatteen muutoksista päättää aluevaltuusto. Hyvinvointialueen tuloslaskelman toimintakatteen muutoksista päättää aluehallitus.